

Călușa

BIBLIOTECARULUI

550015412

Biblioteca UMFST

BIBLIOTECA INST. MED-FARM
TIRGU-MURES
ORZAVTUD. ES GYOGYSZ. INT.
KÖNYVTÁRA NYELVÉLY

martie 1956

CĂLĂUZA BIBLIOTECARULUI

PUBLICAȚIE A MINISTERULUI CULTURII DIN R. P. R.

CUPRINSUL

	Pag.
— Pentru continua creștere a numărului cititorilor de la sate	1
*	
IOAN CIOTLOȘ — Cadrele didactice în sprijinul muncii cu cartea	4
— Activitatea cercurilor de citit din comuna Crucea	5
— Biblioteca satului	7
*	
— Bibliotecile din Capitală popularizează Documentele Congresului al II-lea al Partidului	10
*	
MIHAI NOVICOV — Premiile de Stat pe anul 1954 în domeniul poeziei	13
DIN ISTORICUL BIBLIOGRAFIEI	
IOAN DOMȘA — Nicolae Bălcescu și bibliografia	18
DISCUȚII	
S. MARICA — Activitatea bibliografică în bibliotecile de masă	21
DIN EXPERIENȚA BIBLIOTECILOR SOVIETICE	
O. GRIJBOVSKAIA — Munca comună a secțiilor bibliografice și metodice	25
BIBLIOTECI SINDICALE	
COSTEA STAN } NAPAR ION } Biblioteca în sprijinul producției	28
BIBLIOTECI ȘTIINȚIFICE	
KERTESZ MAYA — Agitația vizuală în bibliotecile științifice	31
CONCURSUL PENTRU CITIREA LITERATURII „IUBIȚI CARTEA”	
— Un bun exemplu	34
*	
70 ANI DE LA NAȘTEREA LUI G. TOPIRCEANU	
OTILIA CAZIMIR — G. Topirceanu... profesor de literatură	36
CALENDARUL NOSTRU	38
ȘTIRI DIN LUMEA CĂRȚILOR ȘI A BIBLIOTECILOR	41
NE SCRIBI CORESPONDENȚII	43
— Cîteva materiale despre realizările sfaturilor populare	45
BIBLIOGRAFIE	46

PENTRU CONTINUĂ CREȘTERE A NUMĂRULUI cititorilor de la sate

În articolul pe care Lenin l-a scris în anul 1914 intitulat Ce se poate face pentru învățământul public, el considera că mândria și gloria unei biblioteci publice nu stă în zăpăriturile rare de care dispune „ci în volumul circulației cărților în rindurile poporului, în numărul de noi cititori atrași la bibliotecă”.

Aceste îndrumări au stat la baza activității bibliotecilor noastre pentru atragerea celor mai diverse categorii de cititori și sporirea neîncetată a numărului lor.

În prezent există în țara noastră biblioteci care numai în decurs de cîțiva ani au izbutit să-și sporească numărul cititorilor cu de patru și de cinci ori. Printre acestea, se numără și biblioteca regională din Galași care la sfîrșitul anului 1955 a înregistrat 10.181 de cititori față de cîteva sute cit au figurat la începutul activității sale. Biblioteca fruntașă în această privință este și cea raională de la Gheorghieni, care are actualmente aproape 4000 de cititori, reprezentînd un procent important al populației totale.

Succese de acest fel au înregistrat și o seamă de biblioteci satești care și-au mărit în mod considerabil numărul cititorilor datorită faptului că au știut să organizeze o variată și susținută activitate de popularizare a cărții, atrăgînd tot mai mulți țărani muncitori la bibliotecă. Acesta este cazul unor biblioteci satești ca cea de la Săbăoani, raionul Roman care are 704 cititori, biblioteca satească Ostrov, regiunea Constanța cu 750 de cititori, biblioteca satească din Bucecea, raionul Botoșani cu 1255 de cititori și altele.

Cu toate aceste rezultate, numărul cititorilor de la sate este încă scăzut.

Ar trebui oare, pornind de la această constatare, să tragem concluzia că, țărănul muncitor, fiind sub regimul burghezo-moșieresc depărtat de carte, nu vrea să citească, că nu simte nici o atracție și nici un interes pentru carte?

Cel mai bun răspuns la asemenea întrebări îl dau chiar exemplele citate mai sus și din care se vede că acolo unde a existat preocupare pentru atragerea țărănilor muncitori la folosirea cărții, acolo unde această muncă a fost bine organizată, bibliotecile au atras numeroși cititori din sinul populației și numărul acestora este în permanentă creștere. E deajuns să cercetăm caietele de evidență ale unor biblioteci de la sate sau să analizăm rezultatele unor consfătuiri, ca să ne dăm seama că în mijlocul populației satelor noastre se manifestă o profundă dragoste și un interes deosebit pentru cuvîntul tipărit.

Principala cauză pentru care numărul cititorilor de la sate continuă totuși să reprezinte o proporție necorespunzătoare față de populație, se datorește faptului că bibliotecile satești, care sînt în număr redus, nu pot cuprinde în întregime domeniul vast al activității cu cartea în sectorul rural, deși ele se străduiesc să desfășoare o activitate rodnică, obținînd chiar succese însemnate. De aceea, în condițiile actuale, față de sarcinile principale ale muncii culturale în desfășurarea celui de-al doilea plan cincinal, este neîndoios că unitatea chemată să satisfacă aceste cerințe, ajutată și de toate celelalte categorii de biblioteci, trebuie să fie biblioteca căminului cultural.

Faptul că există cămin cultural în toate satele noastre, constituie condiția de bază pentru desfășurarea unei rodnice activități cu cartea. Printre toate celelalte forme ale muncii culturale, problema popularizării cărții trebuie să ocupe locul central în planul de muncă al căminelor culturale.

Acest lucru a fost înțeles de mulți conducători de cămine culturale ale căror biblioteci duc o frumoasă activitate în domeniul cărții. În fruntea acestor biblioteci au fost atrase elementele cele mai bune din comună, au fost chemași să-și dea concursul învățători și profesori care cu multă dragoste și însușețire își consacră timpul lor

liber popularizării cărților și atragerii de cititori noi la bibliotecă. Ca exemplu în această privință poate fi dată biblioteca căminului cultural din comuna Bălușeni, raionul Botoșani, care la un fond de 1587 volume a izbutit să înregistreze 269 de cititori. Aici, prin munca dusă de bibliotecă, s-au putut înființa 10 cercuri de citit la care s-a făcut lectura unor importante broșuri agrotehnice. Un alt exemplu asemănător, este cel pe care ni-l oferă biblioteca căminului cultural din comuna Vilcele, raionul R. Săraț care a reușit să înscrie la bibliotecă ca cititori permanenți 80 la sută din populația satului.

În cea mai mare parte însă, bibliotecile căminelor culturale nu duc o activitate susținută și nu au reușit să atragă populația la folosirea cărților pentru ridicarea nivelului ei politic și cultural și îmbogățirea cunoștințelor agro-zootehnice.

O scurtă privire asupra cauzelor care au dus la această stare de lucruri, ne arată că ele se prezintă sub două aspecte: lipsa de stabilitate a cadrelor folosite la bibliotecile căminelor culturale; lipsa oricărei preocupări pentru îndrumarea muncii acestor biblioteci.

În ce privește prima cauză, vina este mai ales a organelor locale care manifestă o atitudine nejustă față de rolul și importanța bibliotecii și care, ca atare, nu dau nici o atenție problemei alegerii celor ce trebuie să ducă munca cu cartea. Lipsa de interes pentru munca de bibliotecă se mai manifestă și prin aceea că bibliotecarii buni sînt încărcăți și cu alte sarcini, fiind astfel împiedicați să-și organizeze în condiții bune munca de bibliotecari. Așa se explică faptul că, la sate se întîlnesc foarte des cazuri cînd bibliotecarii sînt schimbați cu ușurință de la o muncă la alta, că nu li se dă posibilitatea unei continuități și că în genere, nu există preocupare de a stimula pe cei merituoși, biblioteca fiind lăsată, de cele mai multe ori, pe seama unor elemente nepregătite care duc munca la voia întîmplării.

A doua cauză care frînează mult activitatea bibliotecilor de la căminele culturale, este subaprecierea rolului ce revine bibliotecii căminului cultural în atragerea și formarea de noi cititori, precum și lipsa unor îndrumări sistematice de felul cum ar trebui dusă această muncă. Trebuie să amintim că pe linie de stat ca și pe linie locală, nu a existat aproape de loc preocupare de a se pune la dispoziția bibliotecarilor din această categorie, materiale de îndrumare, ca ei să știe cum trebuie dusă munca mai bine și ce metode trebuie aplicate în acest scop.

Pentru remedierea acestor deficiențe este necesar să se studieze cu toată atenția experiența acumulată de bibliotecarii fruntași de la căminele culturale și în legătură cu aceasta să se ia măsuri eficiente pentru ca celelalte categorii de biblioteci să intensifice ajutorul ce trebuie dat unităților bibliotecare din cadrul căminelor culturale.

Una din condițiile principale pentru buna funcționare a bibliotecilor căminelor culturale, este înzestrarea lor cu cărți prin biblioteci mobile, paralel cu organizarea întregii activități. În această direcție bibliotecile raionale și sătești sînt chemate să dea un ajutor efectiv, îndeplinindu-și prin aceasta una din sarcinile lor de bază. Ele pot realiza cu succes această sarcină dacă, pe baza unui plan, vor prevedea deplasări cit mai dese la bibliotecile căminei culturale în vederea organizării fondurilor de cărți ale acestora și a îndrumărilor ce trebuie date pentru ținerea evidenței întregii activități.

Bibliotecarii salariați care au acumulat pînă acum suficientă experiență în această muncă trebuie să se îndrepte cu dragoste și înțelegere către bibliotecarii voluntari de la cămine, să-i ajute și să-i îndrumeze pentru ca aceștia să se poată achita cu bine de sarcinile ce le revin.

Ceea ce ar putea contribui în mare măsură la ridicarea activității bibliotecilor căminelor culturale, este ca bibliotecile raionale sau sătești să organizeze acțiuni de masă invitînd pentru schimb de experiență, pe bibliotecarii căminelor culturale, cum a fost nu de mult inițiativa bibliotecii raionale din Mizil, care a organizat o consfătuire pe centre de comună, antrenînd la pregătirea consfătuirii și pe unii bibliotecari ai căminelor culturale.

Bibliotecarii bibliotecilor sătești au cel mai mult posibilitatea să transmită experiența lor celor de la bibliotecile căminelor culturale și acest lucru ar trebui să fie însoțit și de prelucrarea cu acești bibliotecari a materialelor studiate la seminariile raionale. Forma de transmitere a acestor cunoștințe ar fi organizarea de consfătuiri cu grupe de bibliotecari voluntari pe centre de comună.

Dacă în ce privește bibliotecile raionale și sătești, acestea au rolul de a îndruma și ajuta pe teren bibliotecile căminelor culturale, un rol important revine și bibliote-

cilor regionale, în legătură cu sarcina lor de a se ocupa, prin secția metodică și bibliografică, de îndrumarea metodică a tuturor bibliotecilor de la sate deci și a celor care funcționează pe lângă căminele culturale. În ultimul timp multe biblioteci regionale au început să elaboreze materiale metodice și bibliografice. Totuși, nu toate au avut în vedere necesitățile bibliotecilor căminelor culturale și foarte puține s-au adresat acestora. O activitate laborioasă a bibliotecilor regionale în această direcție, nu poate fi concepută fără a îngloba în ea și cerințele căminelor culturale, ale căror biblioteci au nevoie să fie îndrumate prin scrisori metodice în vederea transmiterii și generalizării experienței bibliotecilor fruntașe, planuri de lectură individuală pentru diverse categorii de cititori, sau pentru anumite categorii de cultivatori.

Bibliotecile noastre regionale n-au fost preocupate de întocmirea unor materiale privind experiența cercurilor de citit fruntașe de la căminele culturale din regiunea respectivă.

Pentru ridicarea activității bibliotecilor de la sate a existat și la noi, după exemplul bibliotecilor sovietice, o inițiativă laudabilă a bibliotecilor sindicale de a patrona biblioteci ale colțurilor roșii de la G.A.C., G.A.S., sau cămine culturale, trimițându-le cărți și făcându-le vizite pentru a-i ajuta în îndeplinirea sarcinilor. Dar această inițiativă n-a fost urmărită și continuată. Ar fi de dorit ca astfel de acțiuni să fie re-luate de toate bibliotecile care au posibilități de a stimula micile unități de la sate, făcând deplasări, trimițându-le scrisori de îndrumare și împrumutându-le cărțile de care au nevoie.

Un ajutor însemnat în dezvoltarea bibliotecilor de la sate au dat și unele biblioteci științifice de la noi, ajutor care trebuie neapărat continuat într-un ritm mai susținut. O experiență interesantă în această direcție a fost acumulată de Biblioteca centrală universitară din Cluj, care multă vreme a îndrumat și vizitat bibliotecile de la sate, întocmind liste de recomandare pentru diverse categorii de cititori, sprijinind totodată organizarea de cursuri pentru bibliotecari. Preluarea acestei acțiuni și de celelalte biblioteci științifice ar contribui în mare măsură la mersul înainte al bibliotecilor căminelor culturale.

Aceeași sarcină revine și revistei noastre care trebuie să sprijine dezvoltarea unui larg schimb de experiență între bibliotecarii voluntari de la căminele culturale și colectivele lor, să stimuleze pe cei merituosi, oglindind în paginile ei activitatea acestora, înlesnind generalizarea experienței fruntașe prin articole metodice întocmite pe baza unor materiale culese de pe teren.

Un ajutor eficient trebuie să primească bibliotecile căminelor culturale și din partea Direcției bibliotecilor, prin editarea de materiale metodice, specifice muncii cu cartea la sate. Dacă lipsa de materiale despre organizarea și funcționarea acestor biblioteci se resimte mai puțin, datorită faptului că bibliotecarii respectivi au știut să-și rezolve problemele lor după îndrumările primite de la bibliotecile raionale sau cele sătești — acolo unde a existat această preocupare — în schimb se resimte mai mult lipsa unor materiale privitoare la îndrumarea lecturii cititorilor sau la organizarea diferitelor forme de atragere a cititorilor la bibliotecă. Astfel, nu a fost rezolvată nici până acum problema cercurilor de citit, pentru care nu s-a elaborat nici un fel de material de îndrumare.

În îndrumarea și ajutorarea bibliotecilor căminelor culturale un rol de seamă revine și organelor locale ale puterii de stat. Ele sînt datorate să acorde mai multă atenție bibliotecarilor voluntari. Aceștia trebuie stimulați în munca lor așa după cum, de altfel, prevede și H.C.M. Nr. 2399 din 8 noiembrie 1955. De asemenea, trebuie dată cea mai mare atenție extinderii pe o scară cât mai largă a inițiativei din comuna Peretu, raionul Roșiori de Vede și din comuna Vicovu de Sus, raionul Rădăuși, pentru antrenarea intelectualilor în munca culturală.

Sarcinile mărețe pe care le-a trasat cel de-al II-lea Congres al Partidului Muncitoresc Român în domeniul dezvoltării sectorului agricol din țara noastră, impune să dăm toată atenția ridicării bibliotecilor căminelor culturale, pentru ca ele să poată asigura deservirea unui cit mai mare număr de cititori țărani muncitori. Aceasta trebuie să fie una din preocupările principale ale tuturor categoriilor de biblioteci, pentru ca astfel munca de popularizare a cărții să poată cuprinde pe toți cei ce se străduiesc să creeze o viață nouă și îmbelșugată în patria noastră.

Cadrele didactice în sprijinul muncii cu cartea

IOAN CIOTLOȘ
îndrumător cu bibliotecile
din secțiunea culturală a Sfatului
Popular al regiunii București

Unul din aspectele frecvent întâlnite în cuprinsul regiunii București este cel al ajutorului pe care cadrele didactice de la sate, profesori și învățători, îl acordă muncii de răspundere a cărții în mase tot mai largi de țărani muncitori. Acest lucru îl dovedește și activitatea bibliotecilor din raionul Alexandria. Putem afirma că, dacă în acest raion s-au obținut unele succese în direcția dezvoltării gustului de citit al țăranilor muncitori, succese concretizate în cifra de aproape 15.000 de cititori permanenți în bibliotecile din satele raionului, apoi ele se datoresc, fără nici un fel de îndoială, și muncii neobosite depuse de profesori și învățători.

La antrenarea corpului didactic de la sate în jurul bibliotecilor din acest raion a contribuit, în mare măsură, colaborarea ce există între secția culturală și secția de învățământ a raionului. Înțelegând datoria profesorilor și învățătorilor de a sprijini munca culturală, și deci și cea a bibliotecilor, atât șeful secției de învățământ cit și inspectorul școlar se interesează în mod deosebit în deplășările lor pe teren, și de felul cum membrii corpului didactic de la sate își îndeplinesc această sarcină.

De asemenea, în consfăturile raionale ale cadrelor didactice, la ședințele cu directorii de școli, problemele bibliotecilor se găsesc la loc de cinste. Așa, de pildă, cu ocazia consfătuirii raionale din ianuarie 1956, nu mai puțin de 10 învățători și profesori au fost evidențiați pentru activitatea deosebită în sectorul muncii cu cartea. În același timp, secția culturală nu uită să atragă totdeauna atenția directorilor de cămine culturale ca și a bibliotecarilor, de a antrena cadrele didactice în organizarea activității bibliotecilor de la sate.

Strinsa colaborare ce există între secția culturală și secția de învățământ își arată roadele pe teren.

Începând cu biblioteca raională în colectivul căreia se găsesc 17 profesori și învățători, bibliotecile satești, cele ale căminelor culturale și ale colțurilor roșii din G.A.C., simt din plin ajutorul corpului didactic.

Astfel, în comuna Ulmeni, pînă nu de mult, activitatea bibliotecii se reducea numai la împrumutul cu cărți. Numirea ca bibliotecar a învățătoarei Maria Cojoacă a însemnat o învioreare în activitatea acestei biblioteci. Tov. Cojoacă, antrenînd și celelalte cadre didactice din comună, a reușit să desfășoare o susținută activitate de masă. În special, odată cu începerea concursului „Iubiți cartea” ea a organizat recenzii și consfătuiri asupra cărților înscrise în bibliografia obligatorie și la alegere. Și în comuna Măgura venirea ca bibliotecar a învățătorului Aurel Boagiu, a înviorat activitatea de atragere spre carte a țăranilor muncitori din comună.

Sprijinul profesorilor și învățătorilor, se manifestă cu deosebire în ceea ce privește cercurile de citit. În cele mai multe locuri ei sînt cei care conduc și animă activitatea acestora. Așa, de pildă, în comuna Țigănești, pe lângă faptul că s-au oferit să conducă cercurile de citit, membrii corpului didactic au ajutat bibliotecarului și la alegerea materialelor care urmau a fi citite, oprindu-se asupra celor legate de preocupările participanților la cercuri. Iar prin felul în care știu să atragă pe participanți la discutarea celor citite, să lămurească temeinic problemele dezbătute, învățătorii din această comună au reușit cu ajutorul cercurilor de citit să stîrnească interesul țăranilor muncitori pentru carte. Același lucru îl putem spune și despre felul în care activează cercurile de citit din comunele Pielea, Furculești ș. a., datorită sprijinului acordat de învățători.

În alte părți profesorii și învățătorii, făcînd parte din colectivele bibliotecii au organizat colportajul de cărți la domiciliul țăranilor muncitori. Cu acest prilej ei stau de vorbă cu cei pe care îi vizitează, le recomandă cărți legate de preocupările lor și se îngrijesc apoi să revină pentru a vedea dacă lucrarea dată a fost citită și înțeleasă, îndemnîndu-i apoi și spre lectura altor cărți. Procedînd astfel, învățătorii A. Popescu, din comuna Nanov, Elena Măgureanu din Spătărei, Maria Tîrnăcop din Asanga și alții, au adus bibliotecii noi cititori.

Sînt învățători și profesori care depun o muncă serioasă și pentru ajutorarea aceluia ce participă la ședințele cercului agrozootehnic. Putem cita în această privință pe învățătorul Sava Sinețchi din comuna Brînceni. Interesîndu-se asupra lecțiilor care se țin la cercul agrozootehnic, tov. Sinețchi recomandă cursanților cărți legate de problemele discutate la cerc.

Pentru eforturile depuse în îmbunătățirea muncii cu cartea, numeroși profesori și învățători din cuprinsul

raionului Alexandria, ca Popa Marin, Buzatu Agapie, Botez Anastasie, au fost distinși cu Medalia Muncii și insigna de evidențiat în munca culturală de masă.

Chemarea intelectualilor din comuna Peretu a găsit un larg ecou în sînul învățătorilor și profesorilor din raionul Alexandria. Răspunzînd acestor chemări, ei sînt hotărîți și de acum înainte să sprijine cu și mai mult avînt munca culturală

Activitatea cercurilor de citit din comuna Crucea

Cercurile de citit constituie una din principalele forme ale muncii cu cartea la sate.

Rolul lor este acela de a ajuta să pătrundă cartea în casele țăranilor muncitori, de a deschide acestora gustul de citit.

Experiența a arătat că acolo unde cercurile de citit n-au fost organizate la întîmplare, ci pe baza unui plan bine studiat, se obțin rezultate pozitive care se traduc prin creșterea numărului de cititori la bibliotecă, prin creșterea elementelor rîdicate din rîndul țăranilor muncitori.

Pentru buna organizare a cercurilor de citit, bibliotecile de la sate trebuie să colaboreze strîns cu organizațiile de masă care au posibilitatea unei largi mobilizări a populației sătești.

Printre bibliotecile care s-au ocupat intens de buna organizare și îndrumare a cercurilor de citit, se numără și biblioteca sătească din comuna Crucea, raionul Hîrșova, regiunea Constanța. Încă din luna octombrie a anului trecut, cu concursul deputaților, a activiștilor culturali, a membrilor comisiei de femei și a organizației U.T.M. din

comună, cele 6 cercuri de citit care au funcționat în iarna anului 1954-1955 au fost reorganizate, înființîndu-se totodată încă 4 noi cercuri de citit pentru a se da posibilitatea unui tot mai mare număr de țărani muncitori de a participa la activitatea lor. Astfel, în perioada lunilor din această iarnă au funcționat în comună, neînterupt, 10 cercuri de citit, cîte unul în fiecare circumscripție electorală.

Faptul că cercurile de citit din comuna Crucea au fost organizate pe circumscripții electorale, a permis o mai bună mobilizare a participanților asigurîndu-se o frecvență regulată. Peste 160 de țărani muncitori, femei și tineri din rîndurile colectiviștilor și țăranilor muncitori cu gospodării individuale din comună, s-au încadrat în aceste cercuri de citit. Alături de colectiviștii Ioniță Gheorghe, Costea Burcuș, ori bătrîna Petre T. Maria, trecuți de 60 de ani, tineri ca Sandu Ilie, Gheorghe Ilie, Nicolina Burcuș de numai 20 de ani, frecventează aceste cercuri.

Un rol important în antrenarea unui cît mai mare număr de parti-

cipanți la cercurile de citit, dar mai ales din rîndurile tineretului, l-au avut, pe lîngă biblioteca sătească și organizațiile de masă din comună, președintele sfatului popular comunal Silan Alexandru și tov. Cabuz Vasile, instructor teritorial de partid. Ei au sprijinit în mod concret organizarea cercurilor de citit și au dus cu perseverență muncă de lămurire printre țărani muncitori, deplasîndu-se la casele acestora, stînd de vorbă asupra foloaselor ce le pot avea cei ce frecventează cercurile de citit.

De asemenea, o importantă contribuție în mobilizarea membrilor au adus-o deputații din comună. Un bun exemplu în această privință îl dă tov. Potap Dumitru, secretarul comitetului executiv al sfatului popular comunal. El este nelipsit de la ședințele cercului de citit nr. 6, care funcționează în circumscripția în care a fost ales deputat.

Toate cercurile de citit din comuna Crucea au cîte un responsabil și cîte un lector. Responsabilii recomandați de organizațiile de masă se ocupă de problemele organizatorice, răspunzînd de buna funcționare a cercurilor respective. În ce privește lectorii, aceștia sînt recrutați din rîndul cadrelor didactice sau a celor mai buni cititori. Apreciînd rolul important ce-l au responsabilii și lectorii în buna desfășurare a activității cercurilor, biblioteca sătească a organizat cu aceștia o ședință de lucru cu care prilej au fost îndrumați în mod practic asupra felului cum trebuie să conducă un cerc de citit.

Tot în acest scop bibliotecara Cucu Virginia a invitat pe responsabili și lectori să asiste și la o demonstrație practică de felul cum trebuie să se desfășoare o ședință într-un cerc de citit.

Succesul cercurilor de citit depinde foarte mult și de materialele ce se citesc. Ele trebuie alese, după

un plan bine stabilit, ținînd seama în mod deosebit de problemele ce interesează pe țărani muncitori și respectînd preocupările și nivelul de înțelegere al participanților. De aceea, biblioteca sătească din comuna Crucea a acordat o atenție deosebită acestei probleme. La alegerea materialelor de lectură ea a lucrat în colaborare cu conducătorii organizațiilor de masă din comună, întocmind planuri de lectură pe întreaga perioadă a lunilor de iarnă. Aprobate apoi de organizația de partid și comitetul executiv al sfatului popular, planul de lectură al cercurilor de citit a fost afișat la bibliotecă și la fiecare cerc de citit.

Astfel, în perioada 8.I.—29.III. 1956 s-a planificat lectura unor cărți de literatură ca: *Mitrea Cocos* de M. Sadoveanu și *Pîine albă* de Dumitru Mircea care oglindesc aspecte din lupta țărănimii muncitoare pentru făurirea unei vieți noi, fericite și îmbelșugate; romanul *Secerișul* de G. Nikolaeva, care înfățișează aspecte din viața și munca într-un colhoz sovietic; a unor broșuri agrotehnice ca: *Pregătirea inventarului pentru campania de primăvară*, *Cum trebuie să lucrăm pămîntul primăvara* care să ajute pe membrii cercului în executarea la timp și în bune condiții a lucrărilor din primăvara acestui an. De asemenea, în plan a fost prevăzută și lectura unor broșuri de popularizare a științei ca: *Apariția vieții pe pămînt*, *Somnul și visele* menite să contribuie la înțelegerea științifică a acestor fenomene. În actuala campanie electorală s-a prevăzut citirea unor materiale din presă referitoare la alegerea de deputați în sfaturile populare.

Pentru un control mai eficace și în vederea sprijinului ce trebuie dat cercurilor de citit, bibliotecara a cerut responsabililor de cercuri să respecte întocmai zilele și orele

fixate pentru ținerea acestora, comunicînd din timp eventualele schimbări de program.

Responsabilii și lectorii cercurilor de citit din comuna Crucea muncesc cu multă dragoste pentru a îmbunătăți neconținut activitatea cercurilor de citit, străduindu-se să ofere participanților odată cu lecturile cele mai atractive, condiții dintre cele mai bune pentru urmărirea lor.

S-a constatat totuși că deși cercurile de citit din comuna Crucea au fost organizate inițial potrivit îndrumărilor primite de la secția culturală și biblioteca raională Hirșova, la unele cercuri de citit, în cursul activității lor, numărul participanților a crescut, depășind cu mult cifra stabilită. Acest lucru este pe de o parte îmbucurător deoarece arată interesul care l-a trezit în rîndul țaranilor muncitori din comună această formă organizată a cititului — cercul de citit. În asemenea situație biblioteca satească din comuna Crucea, trebuia să se orienteze și să înființeze noi cercuri de citit prin apropiere, acolo unde numărul este prea mare, știut fiind că într-un sat numărul cercurilor de citit poate fi cît de mare, după întinderea satului și a

numărului populației. Așa, de exemplu, cercul de citit condus de Stana Petcu, la care numărul membrilor a crescut de la 15 la 28, trebuie împărțit, înființîndu-se un nou cerc. Altfel, ședințele se prelungesc deseori în mod inutil, iar disciplina lasă de dorit.

Luînd măsurile necesare pentru lichidarea lipsurilor ce se mai remarcă în activitatea cercurilor de citit din raza sa, biblioteca satească din comuna Crucea poate fi dată ca exemplu de felul cum bibliotecarii de la sate trebuie să sprijine organizarea și funcționarea cercurilor de citit, realizînd o cît mai strînsă colaborare cu organizațiile de masă.

Trebuie să fie limpede pentru toți bibliotecarii că funcționarea unui număr cît mai mare de cercuri de citit poate să aducă o contribuție însemnată la ridicarea nivelului politic și cultural al țaranilor muncitori. Prin prelucrarea în colectiv a materialelor, prin sistematizarea lor de către lectori, cititorul este învățat să se orienteze singur în cercetarea cărților și a dîncirea unor probleme, pregătînd astfel condițiile lecturii și studiului individual.

Biblioteca satului

Biblioteca căminului cultural din comuna Sihlea, raionul Rîmnicul Sărat, își merită titlul de unitate fruntașă, datorită contribuției însemnate ce aduce în activitatea culturală locală printr-o vie și susținută popularizare a cărții.

Deși cu un fond redus de cărți și cu o bibliotecară voluntară, biblioteca e deschisă regulat, potrivit orarului stabilit în planul de muncă, ea fiind vizitată de numeroși țarani muncitori.

Fiecare știe că va putea găsi aici cartea care-l interesează sau va putea să-și procure ziarele cele mai noi care se află pregătite dinainte pe mesele din sala bibliotecii și pot fi cercetate de orice cititor, multe din ele avînd subliniate cu roșu articolele mai importante.

Dacă stai de vorbă cu unii cititori ai bibliotecii ai să afli că ceea ce îi atrage acolo, este în primul rînd faptul că pot găsi cărțile de care au nevoie și odată

cu ele cele mai bune îndrumări de felul cum trebuie citite, pentru a fi înțelese mai bine. Dar în același timp îi atrage atmosfera sărbătorească ce domnește la bibliotecă. Sala bibliotecii este întreținută într-o perfectă stare de curățenie, cărțile frumos rînduite la locul lor, mesele pentru lectură încărcate cu broșuri și publicații periodice bine păstrate, iar de pe pereții curați, lozincile legate de problemele cărții vorbesc parcă vizitatorilor.

Iată una care întâmpină pe cititor chiar de la intrare și care parcă sună ca un îndemn prietenesc: **Citește mai mult, cartea este ajutorul și prietenul tău!** Alta este un îndemn sugestiv de a respecta avutul obștesc: **Ingrijiți cartea, căci ea trebuie să fie citită de cit mai mulți!**

La fel sînt scoase în evidență diferitele coperte de cărți sau afișele de cărți, care toate la un loc îmbracă biblioteca într-un vestmînt viu și atrăgător.

Țăranul muncitor Nicolae Condur este mîndru că în sat la ei se află o astfel de bibliotecă.

„Bibliotecă am avut noi și înainte la căminul cultural din comuna noastră, dar acum sîntem mulțumiți că e deschisă la timpul său și găsim cărți pe placul și după nevoile noastre”— spune el.

Iar Ghica Modreanu, vorbind de asemenea cu dragoste de biblioteca căminului cultural, spune că dacă a ajuns să obțină 2700 de kg. grîu la hectar și 2500 kg. porumb la hectar, asta se datorește și cărților pe care le-a studiat la bibliotecă.

Activitatea vie a bibliotecii din Sihlea se mai datorește și acțiunilor de masă care se organizează destul de des și care sînt primite cu mult interes de țărani muncitori. Cînd biblioteca a organizat recenzii și prezentări asupra cărților **Mitrea Cocor** de M. Sado-

veanu, **Pămînt destelenit** de M. Șolohov, **Piine albă** de Dumitru Mircea sau broșurile **Facem și noi o întovărășire** de Aurel Mihale și **Foloasele muncii unite**, de Dumitru Mircea, sala căminului cultural unde s-au ținut aceste acțiuni devenise de fiecare dată, neîncăpătoare.

Nu totdeauna s-a desfășurat la biblioteca din Sihlea o activitate atît de frumoasă. A fost o vreme cînd munca cu cartea în comună a lîncezit. Situația aceasta s-a schimbat din anul 1953, cînd conducerea bibliotecii a fost preluată de învățătoarea Alexandrescu Dumitra.

Fiind o pedagogă bună, cu practică și experiență în acest domeniu, avînd un deosebit simț de organizare și multă putere de muncă, tovarășa Alexandrescu Dumitra a încercat să folosească toate cunoștințele și toate posibilitățile ce avea, ca să facă la căminul cultural o bibliotecă model.

Trebuie spus că ea a reușit pe deplin și experiența ei reprezintă calea pe care trebuie să meargă toți cei ce vor să aibă succes în munca cu cartea.

În primul rînd, această bibliotecară a știut să-și asigure sprijinul unui colectiv puternic în care a atras pe cei mai buni oameni din comună, țărani muncitori, utemiști, pionieri și bineînțelese pe cei mai activi membri ai corpului didactic.

În al doilea rînd, ea și-a făcut un plan de muncă bine studiat, cu acțiuni axate pe specificul și cerințele satului și s-a ținut întocmai de prevederile acestui plan. Multă încredere a cîștigat tovarășa Alexandrescu Dumitra în ochii populației, prin faptul că a ținut deschisă biblioteca în zilele și orele anunțate, că a stat de vorbă cu cititorii pe îndelete, interesîndu-se de preferințele și

nevoile lor, recomandându-le cărțile cele mai potrivite, că a întretinut în bibliotecă o atmosferă primitoare, într-un cuvânt tovarășa Alexandrescu Dumitra a izbutit să ridice prestigiul bibliotecii și să facă din ea un adevărat centru cultural.

La venirea ei în fruntea bibliotecii, tovarășa Alexandrescu Dumitra avea oarecari cunoștințe în domeniul popularizării cărții, căci îndeplinise cândva funcția de bibliotecară la școala elementară. Dându-și seama că munca la o bibliotecă de masă are cerințe multiple și necesită forme deosebite de activitate, ea n-a pregetat să-și folosească timpul liber pentru completarea cunoștințelor profesionale cu ajutorul unei bogate lecturi a unor materiale de specialitate — și totodată a participat cu plăcere și interes la toate seminariile raionale care i-au fost de mare ajutor în muncă.

Tovarășa Alexandrescu își amintește cu plăcere de începutul activității sale la bibliotecă, de zilele acelea când a trebuit să plece cu cărțile la subsoară pe la casele locuitorilor, deoarece nimeni nu voia să se abată pe la bibliotecă.

În felul acesta ea a izbutit să trezească gustul de citit al țărănilor muncitori și să-i deprindă să vină la bibliotecă, numărând în prezent peste 180 de cititori țărani muncitori înscriși la începutul anului. Și astăzi tovarășa Alexandrescu, ajutată de colectiv, merge pe la casele oamenilor dar asta o face atunci când trebuie să-i mobilizeze pentru anumite acțiuni organizate în cadrul muncii cu cartea, sau când duce cărți celor despre care știe că nu pot veni la bibliotecă din anumite motive întemiate.

Un mare merit al acestei bibliotecare fruntașe este că ea a ajuns să curoască pe toți oamenii din sat, după îndelungate discuții cu

ei, să-și atragă prietenia lor, să-i aducă la bibliotecă și să-i câștige ca cititori permanenți datorită faptului, că a știut ce carte să recomande fiecăruia, după pregătirea și nivelul cultural ce avea.

Ajutor de seamă a dat țăranilor absolvenți ai școlilor de alfabetizare, cu care a dus cu răbdare o muncă aparte, folosind pentru ei metoda cercurilor de citit și a lecturilor în colectiv și reușind să facă din mulți aceștia cititori individuali.

Frumoase succese a obținut tovarășa Alexandrescu în popularizarea cărții pentru copii și tineret. Deschiderea concursului „Iubiți cartea“ a fost pentru ea prilejul unei activități intense în rândurile cititorilor tineri, dintre care a recrutat de la începutul campaniei 50 de concurenți. Asfăzi, 8 din ei sînt purtători ai insignei „Prieten al cărții“ iar ceilalți se pregătesc pentru viitoarele discuții finale, ajutați cu dragoste părintească de către bibliotecară.

Cînd e vorba de copii, tovarășa Alexandrescu nu ostenește niciodată să recurgă la formele cele mai atractive și mai plăcute pentru a-i obișnui să citească și să înțeleagă tîlcul cărților. Serile de basme pe care le-a organizat în colaborare cu bibliotecara școlii elementare, au dat frumoase rezultate printre copii și a făcut din ei cititori permanenți.

În ultimul timp, bibliotecara Alexandrescu Dumitra muncește mai mult ca oricînd. Ea este hotărîtă să se numere printre bibliotecarii fruntași care au obținut cele mai bune rezultate în concursul „Iubiți cartea“.

Pedagogă prețuită, bibliotecară iubită, tovarășa Alexandrescu Dumitra reprezintă tipul noului intelectual care înclină toate cunoștințele și priceperea sa în slujba ridicării nivelului cultural al țăranimii noastre muncitoare.

Bibliotecile din Capitală popularizează Documentele Congresului al II-lea al Partidului

În numeroase biblioteci din cuprinsul Capitalei noastre se desfășoară o intensă muncă de popularizare a documentelor Congresului al II-lea al partidului, folosindu-se în acest scop metode din cele mai variate, potrivit specificului fiecărei biblioteci și categoriilor de cititori pe care-i deservește.

Astfel, în bibliotecile științifice s-au întocmit materiale bibliografice și metodice care sînt puse la îndemina studenților și a corpului didactic. La bibliotecile de masă — sindicale și populare — au fost organizate expoziții de cărți, panouri, vitrine, cit și cercuri de citit, în care se face lectura celor mai importante documente ale Congresului. La aceste acțiuni organizate cu seriozitate și pricepere, participă numeroși oameni ai muncii și locuitori ai diferitelor cartiere din oraș.

UN ALBUM TEMATIC

Imediat după apariția în presa centrală și după tipărirea în broșuri a documentelor Congresului al II-lea al partidului, colectivul serviciului de documentare al bibliotecii Institutului de Științe Economice și Planificare „V. I. Lenin” și-a propus să țină în permanentă evidență toate materialele Congresului din care reies sarcinile ce decurg în sectorul dezvoltării economiei naționale.

Astfel, a fost alcătuit un album tematic, în care este prezentat un bogat material bibliografic, selecționat din broșurile și articolele apărute în presă, care cuprind și discută documentele Congresului, precum și realizările obținute pe linia Direcțivelor.

Albumul are forma unui dosar cu foi volante pe care sînt trecute toate materialele. Acest sistem de a grupa materialele permite adăugirea în continuare a noi pagini pentru descrierea materialelor nou apărute.

Albumul tematic poartă titlul general: *Congresul al II-lea al Partidului Muncitoresc Român*, urmat de subtitlul: *Îndreptar bibliografic privind problemele economice*.

Pentru ușurința consultării, prima pagină a albumului tematic cuprinde o tablă de materii. Capitolele sînt indicate cu cifre romane, subcapitolele cu cifre arabe, iar paragrafele cu literele mici ale alfabetului. Foile fiind mobile permit continua actualizare a bibliografiei.

Pînă în prezent albumul are următoarele capitole: I. Partidul Muncitoresc Român organizatorul construcției socialiste în R.P.R.; II. Dezvoltarea economiei naționale în perioada celui de-al doilea plan cincinal (1956—1960); III. Dezvoltarea economiei naționale în perioada primu-

lui plan cincinal oglindită în literatură. Dat fiind specificul Institutului s-a dezvoltat deocamdată capitolul II, în 7 subcapitole, din care cităm: industria, transformarea socialistă a agriculturii; circulația mărfurilor; creșterea productivității muncii și reducerea prețului de cost; creșterea nivelului de trai material și cultural.

Prin câteva exemple vom arăta materialele bibliografice culese pînă acum, felul cum sînt descrise și integrate în cuprinsul tematicii, dinainte fixată. În capitolul I au fost trecute toate documentele Congresului, începînd cu Raportul tov. Gh. Gheorghiu-Dej, Directivele Congresului și celelalte. La celelalte capitole se reiau în fruntea listei bibliografice părțile corespunzătoare din Raport și Directive. Astfel la capitolul I (Dezvoltarea economiei naționale...) la partea I-a (Industria) la paragraful c: Industria chimică, lista bibliografică începe astfel:

Gheorghiu-Dej, Gh. I.55.554

Raportul de activitate al C.C. al P.M.R. la Congresul al II-lea al partidului

București, 1956, p. 81-84, E.S.P.L.P.

(...)

Directivele Congresului al II-lea al P.M.R. cu privire la cel de-al doilea plan cincinal de dezvoltare a economiei naționale pe anii 1956—1960, București, 1956, p. 14-16, E.S.P.L.P.

Chivu, Stoica I.55.852

Raportul asupra proiectului de directive ale Congresului al II-lea al P.M.R. cu privire la cel de-al doilea plan cincinal de dezvoltare a economiei naționale pe anii 1956—1960.

București, 1956, p. 16-18 E.S.P.L.P.

Expoziție organizată de biblioteca clubului C.F.R.-Grivița Roșie pentru popularizarea documentelor Congresului al II-lea al Partidului Muncitoresc Român.

În fiecare capitol se aranjează fișe analitice din cărți, broșuri și articole din presă. Unele fișe cuprind și scurte adnotări.

În vederea întocmirii acestui album s-au luat în evidență pentru cercetare, în afară de cărți și broșuri, 34 de periodice. Selecționarea materialelor se face în așa fel, încât în album să se oglindească acele studii ideologice, științifice și literare, care corespund nivelului cercetătorilor bibliotecilor institutului, adică studenți, aspiranți, profesori și alți cercetători științifici din domeniul economic.

Pe măsură ce apar studii noi, bibliografia se completează și se elimină elementele bibliografice depășite.

Pe baza acestui material biblioteca I.S.E.P. și-a propus să întocmească liste bibliografice de recomandare. În acest scop biblioteca și-a asigurat sprijinul catedrelor de științe sociale.

Albumul tematic stă oricând la îndemina cititorilor bibliotecii care îl pot consulta atât în sala de lectură, cât și la serviciul de documentare.

O EXPOZIȚIE DE CĂRȚI

Pentru o cit mai largă popularizare a documentelor Congresului al II-lea al P.M.R. în rândul muncitorilor Atelierelor Centrale C.F.R., biblioteca clubului „Grivița Roșie” a organizat o expoziție de cărți pe tema: *Să luptăm pentru îndeplinirea sarcinilor trasate de cel de al II-lea Congres al partidului.*

Pentru alegerea cărților și a citatelor, care să corespundă cât mai bine tematicii expoziției, biblioteca Aristide Eufrosina a cerut sprijinul tehnicienilor cabinetului tehnic și al activiștilor clubului.

În holul de la etajul II al clubului, pe mese împodobite cu pânză roșie și flori, au fost frumos ornduite toate materialele care compun expoziția: broșuri, citate, lozinci, fotografii etc.

Expoziția cuprinde trei secțiuni: 1) *Industria grea, un sector important al economiei naționale*; 2) *Introducerea tehnicii noi, înaintate, cheazășia succeselor noastre în producție și* 3) *Mărirea productivității muncii, sarcină de onoare pentru muncitorii noștri.* La fiecare secțiune, la loc de frunte, a fost introdus *Raportul de activitate al C.C. al P.M.R. la Congresul al II-lea al Partidului prezentat de tov. Gheorghe Gheorghiu-Dej: Directivele Congresului al II-lea al P.M.R. cu privire la cel de-al doilea plan cincinal de dezvoltare a economiei naționale pe anii 1956—1960 și Raportul asupra proiectului de Directive ale Congresului al II-lea al P.M.R. cu privire la cel de-al doilea plan cincinal de dezvoltare a economiei naționale pe anii 1956—1960 prezentat de tov. Chivu Stoica.*

Citatele din Raport și din Directive, cât și unele articole din presă care comentează aceste documente completează expoziția.

Demn de relevat este felul cum a fost alcătuită secțiunea a treia a expoziției. Pe

La un cerc de citit organizat de biblioteca populară nr. 1 din Capitală

lingă diferite cărți tehnice și de producție legate de specificul de muncă al atelierelor Grivița Roșie, ca de pildă, cărți din domeniul mecanicii, al termo-electricității, turnătorie etc., au fost expuse și fotografiile câtorva frunțiși în producție, care datorită studierii unor cărți tehnice și de producție au contribuit la mărirea productivității muncii în sectorul lor de activitate. Așa sînt strungarul Iliu Tudor, mecanicul Postelnicu Ilie, fierarul Bărbăteanu Ion și alții.

De la deschiderea ei, expoziția se bucură de un frumos succes, fiind vizitată de numeroși muncitori, care și-au exprimat mulțumirea asupra felului cum biblioteca a înțeles să vină în ajutorul lor prin popularizarea Documentelor Congresului.

LA UN CERC DE CITIT

La biblioteca populară nr. 1, ca, de altfel la majoritatea bibliotecilor populare din Capitală, metoda cea mai mult folosită pentru popularizarea Documentelor Congresului, sînt cercurile de citit.

Biblioteca populară nr. 1 a organizat 8 cercuri de citit, în acest scop, dintre care unul funcționează la sediul bibliotecii. El este condus de tov. Dropol Virginia, deputată în Sfatul popular al raionului Grivița Roșie. Ea este o veche și harnică activistă a bibliotecii și are un nivel politic-cultural ridicat. De aceea, responsabilă bibliotecii, tov. Steliana Pisciă, a apelat la ea pentru a conduce acest cerc, în care se citește și se discută materialele Congresului.

Pentru un început, potrivit îndrumărilor primite de la secțiunea culturală a Sfatului popular al Capitalei, s-a ales citirea *Raportului de activitate al C.C. al P.M.R. la Congresul al II-lea al Partidului*. Lectura a fost planificată pentru 6 ședințe.

La acest cerc participă 14 persoane, în majoritate femei muncitoare, casnice, funcționare din cartier, ca de pildă: tov. Iliescu Maria, Segal Zena, Celan Marieta, Sudețeanu Maria și altele. Cercul funcționează din două în două săptămîni, vineri seara.

În seara zilei de 3 februarie a. c. cercul a ținut a treia lectură din Raport. Au fost prezenți toți membrii cercului. Bibliotecara a anunțat partea din Raport ce urmează a fi citită și anume paragrafele: *Creșterea venitului național și a nivelului de trai în perioada 1948—1955 și Sarcinile celui de-al doilea cincinal în domeniul creșterii venitului național și a nivelului de trai material și cultural din capitolul Înfăptuirea primului plan cincinal*.

Tovarășa Dropol a citit aceste paragrafe, după care au urmat discuții, vorbitorii scoțind în evidență înfăptuirile partidului în primul cincinal, pentru ridicarea nivelului de trai cultural și material al oamenilor muncii. S-au arătat în special realizările în acest domeniu din raionul Grivița Roșie. Tov. Istrătoiu, de pildă, a vorbit despre condițiile de muncă și de trai ale muncitorilor, despre reducerile de prețuri efectuate, despre instituțiile de cultură — teatre, școli, cluburi, biblioteci — nou înființate, care pun la îndemînă oamenilor muncii cartea, cultura.

Participanții cercului de citit al bibliotecii populare nr. 1 au plecat și de astăzi dată mulțumiți de felul cum au decurs atît lectura cit și discuțiile asupra raportului care le-au dat posibilitatea să adîncească unele din problemele ce-i preocupă în mod deosebit.

PREMIILE de STAT pe ANUL 1954 in domeniul poeziei

MIHAI NOVICOV

Pe anul 1954 au fost distinse cu Premiul de Stat șase volume de versuri dintre care 4 originale și două traduceri. Fiecare constituie un aport însemnat la îmbogățirea culturii celei noi din Republica Populară Română.

Volumul lui Mihai Beniuc *Mărul de lângă drum* e opera unui poet matur și fecund. Poezia sa este larg cunoscută și iubită de către cititorii țării. Versul poetului, câteodată sobru și reținut, câteodată minios, câteodată hîtru și chiar discret, a devenit atît de familiar oamenilor muncii încît fiecare se bucură ori de cîte ori în-tilnește semnătura lui Beniuc într-o revistă sau într-un ziar.

O trăsătură caracteristică a poeziei lui Beniuc este prezența activă a eroului liric în toate împrejurările evocate. Cu vorbe simple, fi-rești, aproape familiare, Beniuc parcă îl invită pe cititor să admire împreună *Furtunile de Mai*, să toasteze alături în sănătatea oaspeților „veniți de peste nouă mări, de peste nouă țări veniți” să amintească de gro-zăviile războiului, să protesteze împotriva terorii din țările înrobite de imperialism, să pribegască iar pe „țăr-murii măreței Neva”, să scri-teze viitorul sau să ajungă, chiar, și pe meleaguri cu totul îndepărtate ale Parna-sului. Peste tot Beniuc are să ne comunice cîte o con-fidență, și de fiecare dată cele destăinuite, parcă ne lu-minează cîte un nou firicel al vremii, deschide cîte o nouă porțiță spre viață.

Volumul se deschide cu poezia *Arta poetică* un fel de program, dar totodată an-gajament. Printr-o frumoasă

înșiruire de comparații ale-gorice poetul descrie dintr-o dată și cum ar vrea să fie versul său și cum vede via-ța. Atmosfera specifică poe-ziei se naște din alăturarea neprevăzută a celor mai va-riate lucruri. Pentru Beniuc versul poate fi și „cît un fir de iarbă” și „cît pufosul început de barbă, chipul de copil în om schimbîndu-l” și „cît o buburuză” și „cît să-rutului cel dintîi” și „cît un strop de rouă” ș.a.m.d.

După imagini gingașe și intime, versul trece la acor-duri grave.

*Fie versul cîte o siluetă
Unei clute-n codru ațergînd,
Cît îmbracă omul salopeta,
Și așează școlile la rînd.*

*Fie doar cît primele vibrații
De lumină-n zori pe struguri
Grăși,
Cît primirea primei decorații
De un tînr muncitor frunțas.*

Prezentînd cu maximum de concentrare fiecare împr-ejurare nouă prin ceea ce are mai familiar (primul gest al muncitorului cînd începe lucrul este doar așeza-rea sculelor), poetul reușește să transmită cititorului ima-ginea globală a unei lumi pline de freamătul vieții. Frumusețea acestei lumi noi este parcă subliniată și mai puternic de ultima compara-ție: acordurile grave devin violente:

*Fie cît un fulger ce despice
Dintr-o dată pieptul unui
nour,
Cît un braț ce strașnic se
ridică
Spre dușmanii tăi, o drag
popor!*

În cele din urmă poetul conchide, zîmbînd pe înfun-date că de-o fi versul lui „din toate cite-o țîră”, tot va dura și va ajuta omului:

*Și de-o fi din toate cite-o
leacă,
Înima-i primește bucuos,
Căci e dat ca omu'ui să-i
placă
Tot ce-i face traiul mai
frumos.*

Aici e angajamentul: să descopere omului tot ce e mai frumos în viață. Tocmai asta o și face Beniuc — îl ia pe cititor de mîna și-l plimbă peste cele mai neprevăzute meleaguri, explicînd mereu: asta-i frumos, nou, demn de imitație; și dimpotrivă: asta-i ceva vechi, urît, de asta trebuie să te ferești.

Semnificativă din acest punct este „Povestea cu ba-laurul ucis de Iorgu Iorgo-van”. Folosînd din nou o imagine deosebit de fami-liară, povestea auzită în co-pilărie despre un balaur ucis de Iorgu Iorgovan și din al

cărui stîrv „ies muște rele-n fiecare an“, poetul ne obligă să medităm îndelung asupra uneia din problemele cele mai arzătoare ale timpurilor noastre. Copil fiind căuta zadarnic „hoitul puturos“, ajungînd să pună la îndoială adevărul celor relatate de unchiș. Abia azi pricepe tîlcul cuvintelor sale :

— *Cadavrul iată-l, este încă viu
Căci putred e, dar nu-i mort
capitalul;
Că va muri, aceasta toți o știu, —
Din el gîngăni se revarsă
valuri.
Duhoarea lui văzduhul ni-l impute...
— Hai să-ngropăm stîrvina
cît mai iute!*

Versurile lui Beniuc sînt o pasionantă pledoarie mobilizatoare pentru înfăptuirea acestei sarcini istorice. Cînd e vorba de demascarea acelor care încearcă să pună bețe în roțile carului, să frîneze mersul înainte spre fericirea omului, cuvîntul deobicei măsurat și chiar sfîtos al lui Beniuc, devine mînios și crunt ca un blestem.

— *Eu una vreau: peste
coșciugul
Acestei otrăvite fiare,
Brăzdeze viersul meu ca
plugul
Cîntîndu-i ultima cîntare!*

Dar pe cît de mînios e cîntecul aici, pe atîta de limpede devine a'unci cînd poetul cîntăste viața cea nouă a țării și pe conducătorii care stau în fruntea poporului. Fie că e vorba de pionierile speriate de ploaie „ce-și țîn rochițele fugînd pe drum“, fie că poetul își acordă lira cu gravitate pentru a cînta jalea acelor „ce-au făcut lupînd ca țara domnii să n-o mai prade, să nu mai fie robi nîcînd“, versurile se încarcă de căldura omenească așa cum se încarcă cu seva primăverii mugurii de castani gata să plesnească.

Slava cea mare se cuvîne — spune poetul — acelor

...*ce-î numim doar simp!u
Cu acest cuvînt măreț:
Partid!
Acelor ce subjugă timpul
Și porți vieții noi deschid.*

Volumul se încheie cu poezia *Mărul de lîngă drum*, care este și ea o profesiune de credință. Poetul se aseamănă cu un măr de lîngă drum și „fără gard“ — adică un măr al cărui rod — poeziile — nu pot să aparțină cutărui sau cutărui stăpîn — ci tuturor trecătorilor, întregului popor. Beniuc îl îmбие pe fiecare să guste :

*Căci n-ai să dai la nimeri
socoteală.
Iar dacă vrei s-aduci cuiva
mulțam.
Adu-! țărinei ce sub mine-o
am.*

Astfel afirmă Beniuc caracterul adînc popular al creației sale poetice. Și are dreptate! Valoarea deosebită a versurilor lui Beniuc decurge în primul rînd din adîncă legătura a poetului cu poporul. Temele, imaginile, limba cea plină cu pozoabe rare — toate le-a luat poetul de la popor și le-a întors poporului prelucrate și înfrumusețate. O trăsătură deosebit de prețioasă care reliefează caracterul popular al poeziei lui Beniuc este simplitatea. Beniuc are acest dar al tuturor poezilor de talent nu „de a face versuri“ ci de a vorbi în versuri, în așa fel încît cititorul rămîne cu impresia că altfel decît le-a spus poetul (în versuri) lucrurile nici n-ar putea fi spuse. O atare senzație capeți, de pildă, cînd citești poezia *Stema țării*.

Volumul *Mărul de lîngă drum* stîrnește sentimentul de mîndrie patriotică de două ori : în primul rînd pentru avîntul și progresul țării, în al doilea rînd pentru că avem poeți ca Mihai Beniuc.

*

O altă izbîndă remarcabilă a literaturii noastre noi

este poemul lui Mihai Dragomir *Războiul*. În special a reușit poetului prima parte, în care dezvoltă cum a fost pregătit criminalul război antisovietic. Tabloul e prin excelență liric și plin de căldura unei confesiuni personale, am putea zice chiar intime. În aparență poetul nu face decît să ne povestească copilăria și adolescența sa. De fapt însă privită cu ochii naivi ai puului de om, apare întreaga țară, ca și crîncena suferință a poporului. Poemul n-are propriu-zis subiect. Fiecare capitol evocă un alt moment din viața povestitorului. Dar cu fiecare moment nou ni se înfățișează și un alt aspect al realității. Astfel cititorul descoperă lumea împreună cu copilul. Treptat, treptat aspectele izolate, aproape fragmentare se adună într-un tablou încheșat, deosebit de uman și tragic totodată.

Eroul principal a fost obligat să facă trei ani de război. Dar mereu se întreba: de ce? cum se poate așa ceva? cum de am ajuns în război cu Uniunea Sovietică? Poemul dă un răspuns cuprinzător, stabilește răspunderile, cheamă la luptă împotriva tuturor acelor care încearcă să semene mai departe sămînța urii între popoare. În România de ieri un uriaș aparat de stat, propagandistic și ideologic era mobilizat pentru a înșela poporul, pentru a împiedica oamenii simpli să afle adevărul despre ceea ce se întîmplă în uriașa țară de la răsărit. Printr-un singur tablou Mihai Dragomir reușește să ne comunice proporțiile acestei monstruoase mistificări. Cînd la liceu un elev întreabă dacă „rușii au luptat în Moldova?“, profesorul se zburlește și țipă ceva despre „bolșevici“. Iar poetul adaugă :

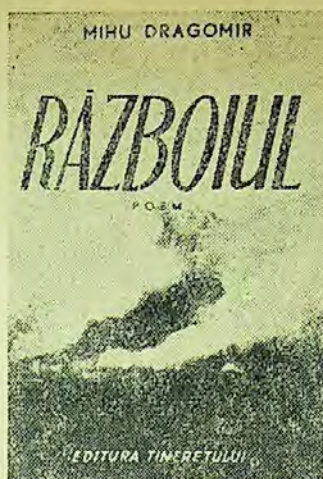
*Nu, cărțile nu vorbeau despre ei.
Știam doar că au o țară
vecină.*

*in care nu trebuia să știm
ce-i.
...priveam, pe harta întinsă,
Rusia tăcută, necuprinsă.
— Ce-o fi acolo? ne'trebam.
Dar nimic nu aflam. Nu
știam.*

Imaginea aceasta a „Rusiei necuprinsă”, pe care tinerii o privesc tăcuți și întrebători, e într-un fel o imagine-cheie în poem. Tocmai pentru că nu reușiseră să dezlege la timp misterul acestei țări uriașe, tinerii ce au ajuns apoi să fie mînași în război, deși au fost mînași împotriva voinței lor, simt totuși o anumită vinovăție. În poem apare ca personaj secundar și tînărul muncitor Sandu, revoluționar conștient, activ. Dar figura lui rămîne pe al doilea plan — în centrul stăruie soarta tragică a aceluia care „n-au știut” — suferința și durerea lor cheamă tinerii de astăzi să nu preocupăsească nici un efort pentru a valorifica uriașele posibilități ce le-au fost puse la îndemînă de către statul de democrație populară.

Tragedia generației celorlalte (copiii celor căzuți sau schilodiți în războiul din 1916—1918, ajunși la 21 ani în 1941), e deosebit de mobilizatoare în poemul lui Miha Dragomir, în primul rînd, datorită puternicului suflu de umanitate care o înfășoară. Cu toate că copilul, apoi adolescentul, apoi tînărul duce o viață grea, plină de mizerie, ea este totuși frumoasă prin puritatea și noblețea sentimentelor. Dar pînă și această fericire ciuntită pe care omul singur și-o făurește cu prețul unor groaznice renunțări, este încălcată brutal de ordinele nebunești ale caporalului de la Berlin și ale slugilor sale din țară. Pentru sensibilitatea cu care poetul minuieste antiteza dintre caldă umanitate a oamenilor simpli pe de o parte și brutalitatea animalică a burgheziei fascizante pe de altă parte — este deosebit de grăitor, de pildă, capitolul 9. De un far-

mec irezistibil este evocarea primei dragoste:

*Hei, dumbrăvi ale celor
optsprezece ani,
străzi brăilene cu salcimi și
castani,
primăvară cu parfum de
baltă renăscută,
zile pe care amintirea le
sărută!
Fata avea ceva din toate
poeziile citite,
avea ochii neuitați ai primei
iubite.*

Idila este însă întreruptă brutal de introducerea „pregătirii premilitare”. Ea a furat tinerilor duminicile libere, dreptul la plimbare pe malul Dunării, dreptul de a se încanta de frumusețea naturii. Și poetul notează scurt:

*De-alunci, iubito, ne-am văzut
mai rar.*

Războiul a furat tinereții tinerețea. Și poetul parcă strigă: tineri, apărați-o!

Asemenea evocări pline de căldură autenticului trăit, subliniate întoldeauna cu cite un amănunt discret dar viu și inedit, abundă în prima parte a poemului. De aci — patosul ei anti-războinic.

Partea a doua, în care se evocă războiul propriu-zis, e mai rece. Poetul părăsește tonul liric și îl evocă mai cu seamă scene la care asistă ca observator, nu le mai privește prin el însuși, ci de afară. Totuși și aci găsim multe tablouri reușite, ca de

pildă, ultimul, cînd soldații sovietici refuză să primească armele soldaților romîni, chemîndu-i să pornească împreună la luptă, mai departe, spre Berlin.

*Rusul mă învăluie încă
în privirea-i adîncă,
parcă-am fi singuri, pe cîmp,
doar noi doi.
Am putut să spun numai;
Frate...
Dar toate cuvintele erau aici
adunate.
Și-a început, dreptul, adevăratul război.*

Deși pare o simplă evocare, poemul *Războiul* de Miha Dragomir e de fapt un mare poem filozofic. Conținutul poemului îl îndreptățește pe deplin pe autor să exclame în epilog:

*Nu! Lumea-n cimitir nu s-o
preface!
Copiii n-or pieri, gazași, în
somm!
Cuvîntul om — vrem să însemne pace
Cuvîntul pace — să însemne,
om.*

*

Un al treilea volum de versuri distins cu Premiul de Stat pe 1954 este volumul *Cinze de zi și noapte* de A. E. Baconsky. De data aceasta e vorba de versurile unui poet mai tînăr, care n-are încă experiența creatoare a lui Beniuc, nici chiar a lui Miha Dragomir. Este firesc deci ca creația sa să fie inegală. Totuși, volumul reușește și el să ne transmită frumusețea inedită a timpurilor nouă.

Poezia lui Baconsky se caracterizează în special prin tonalitatea ei meditativă. Pornind fie de la un fapt mai grav, fie de la o înfrîngere în aparență mai puțin însemnată, poetul comunică cititorilor reflexiile sale care, de obicei, depășesc cu mult elementele concrete evocate. Ii place să folosească antiteza, să confrunte prezentul cu trecutul („Ceea ce spun cocorilor”, „Cetățile Hunedoarei”, „Din turnul Golia” etc.), situația de la noi cu

CINTECE
DE ZI
ȘI NOAPTE

VERSURI

REPUBLICA ROMÂNĂ

lele de zăpadă și despre înghețatele riuri siberiene și despre iernile de exil ale lui Lenin. Până la urmă totuși discret, dar cu atât mai temeinic, din învălmășagul de gânduri în aparență haotice, se ridică ideea nemuririi cauzei leniniste:

Așa ninge. O iernile cum
vin!

Iar voi copii veți întreba
mereu:

— Așa ninge? Ci timpul
n-o să steie.

Cind nu vă voi mai da răs-
punsul eu.

Destui poeți vor fi ca să vi-l
deie.

Căci întrebarea voastră
poartă-n ea

Ceva din vremea lui nemu-
ritoare...

— Așa ninge și-n ziua aceea
oare?

— Da, dragii mei, și-atunci
ningea așa.

Foarte emoționantă e și
poezia *Celor din urmă ruină*.

Poetul este izbit de prives-
tea ultimelor ruini care mai

stăruie la Iași, ca vestigi
ale războiului. E seară. Totul

e învăluit în culorile pline
de farmec ale romanicului

Iași: visul poetului „dansează
pe cupole” și iată că pri-

velishta ruinelor îl obligă
să „deslușească în piatra

vremii” și să „audă vuietul
războiului”. Conștiința omu-

lui realfirmă atunci hotărîrea
de a lupta și de a construi

în așa fel, încît să nu mai
fie ruini.

Volumul lui Baconsky cu-
prinde, pe lângă asemenea

poezii lirice și un „ciclu bul-
gar”, cu însemnări pe mar-

gina unei călătorii făcute
în Republica populară prietenă,

precum și trei poeme
(„Amintiri din munții Biha-

riei”, „Sfîrșit de august” și
„Copiii din Valea Arieșu-

lui”).

„Amintiri din munții Biha-
riei” e o emoționantă evocare

a figurii lui Bălcescu
în timpul șederii sale în Ar-

deal după înfrîngerea revolu-
luției din Muntenia. Foarte

puternic e evocat și zbuciu-
mul sufletesc al lui Avram
Iancu, obligat să vadă ur-
mările nefaste ale greșelilor
sale. Tot poemul e străbătut
de un lirism cald. Poetul a
știut să găsească un ton
foarte potrivit împrejurări-
lor istorice: nostalgie tristă
ce se împletește cu incre-
derea fermă a poporului, că
lupta nu e ultima, că va
veni odată, și odată și vre-
mea ultimei răfuieți.

Flacăra răscoalelor s-a stins,
Printre albi apele duc anii.

Flacăra răscoalelor s-a stins,
Pregătesc cătușele tiraniilor.

Țară, țară, cimpuri năsfir-
șite,

Sate mici — piraie plîng
domol

Apăsarea zilelor strivite
Și durerea care-ți dă ocol

Amintesc de-un om cu chip
subțire

Fiu al țării noastre românești.
O amară, stranie-amintire

Străjuie conacul lui Bălceștii.

Tematica versurilor lui
Baconsky e variată, dar des-

pre orice ar scrie poetul,
sentimentele sale sînt atrase

spre glorificarea zilei de azi
a poporului. Tema confrun-

tării între „ieri și azi” își
găsește cea mai izbitoare îm-

plinire în poemul *Copiii din
Valea Arieșului*”. Poetul o

rezolvă povestind în antiteză
soarta a doi frați: Tudor

și Gheorghiiță. Pînă și pri-
mele versuri ne avertizează

că în această paralelă tre-
buie căutat tîlcul:

Codrile culcat pe Arieș,
A avut un frate Gheorghies,

Codrile cu creștet legănat,
A avut un frate și-a plecat!

Fratele lui Gheorghies a
plecat pentru că în lipsa

tatălui, familia a rămas fără
mălai. A trebuit să se ducă

la Cluj să vîndă fluiere și
să cerșească. Acolo, dormind

pe pămîntul rece, îndurînd
foamea, s-a îmbolnăvit și

s-a stins. Gheorghies avea
atunci un an. A ajuns în

vîrsta lui Tudor după ce țara
trecuse prin marea răstur-

mare de la 23 August 1944.

În continuare tablourile lu-
minoase care descriu viața

politica criminală a ațîțăto-
rilor la război. („Copiii co-
reeni la Congresul Păcii”,
„Prmăvara în Coreea”, „Ve-
ghe de noapte”, etc.). Ii
place de asemenea să formu-
leze răspicat concluziile sale,
să intercaleze chemări di-
recte între versuri medita-
tive. După ce ascultă cutre-
mura de emoție cuvîntul co-
piilor coreeni la Congresul
Păcii, poetul se simte purtat
de gânduri.

Din ochii mici și oblici m-au
privit

Deodată toți copiii țării mele.

Atunci meditația se între-
rupe brusc, chemarea își nește
impetuoasă, pătimașă.

O, dușmani! N-am să uit
această zi:

Atîta ură-a bîntuit în mine,
Incît o veșnicie de-aș trăi

Din ura strînsă încă mi-ar
rămîne!

În general, Baconsky e un
artist al contrastelor. Ii

place să valorifice întâmplă-
rile, cîteodată mărunte, pen-
tru a transmite cititorilor

gînduri largi, cuprinzătoare,
Iată de pildă, frumoasa poe-
zie *Așa ninge*. Pretextul e o

întrebare pe care o pun
niște copii poetului de ziua

comemorării morții lui Lenin
— „Și-n iarna aceea tot așa

ningea?”. Intrucîtva induio-
șat, poetul începe să medite-
ze, în capul lui se ameste-
că și se încrucișează tot felul

de gînduri și despre crista-

copiilor sub regimul de democrație populară se încheie cu plecarea lui Gheorghiuță la mare. În poem nu totul este la fel de reușit. În partea a II-a mai ales sînt din păcate figuri și împrejurări cam convenționale. În ansamblu însă poemul transmite credința că prin construirea socialismului intră în fiecare casă bunul cel mai de preț — fericirea.

Cu mare bucurie au primit cititorii vestea premierii traducerii lui George Lesnea a romanului lui A. S. Pușkin *Evghehi Oneghin*.

Marele critic și democrat revoluționar rus V. Bielinski a numit romanul în versuri *Evghehi Oneghin* „o enciclopedie a vieții rusești”. Romanul ne ajută să cunoaștem viața rusească în acele timpuri cînd apărea pe arena istoriei prima generație de revoluționari ruși, generație ce avea să se mistuie în focul răscoalei decembriste (1825). Lenin o numea „generație de revoluționari nobili”, care era încă foarte departe de popor.

Evghehi Oneghin e tipul unui tînăr nobil de atunci căruia i s-a făcut lehamite de viața fără sens a saloanelor aristocratice. Ar vrea să se dedice unei activități

mai demne, mai folositoare. Încearcă să scrie, să citească, să realizeze unele îmbunătățiri la moșie. Dar nu reușește să se fină de nimic. Educația primită în casa părintească prea l-a obișnuit cu trîndăvia. De asemenea instrucția primită de la tot felul de „madam” și „monsieur” nu i-a dat decît cunoștințe dispartate, o spoială de cultură. În neputința de a realiza ceva pozitiv e tragedia lui Oneghin. Nu e om rău și nici prost, e înzestrat, inteligent, cinstit. Ar putea să fie folositor oamenilor, dar nu poate. Începînd cu *Evghehi Oneghin* literatura rusă a cunoscut o galerie întregă de asemenea tipuri de oameni neputincioși: Peciorin, Beltov, Rudin, Lavreșki, Oblomov. Critica literară se-a numit: oameni de prisos. Nimeni n-avea nevoie de ei. Stăpînirea aristocratică îi renege pentru că îndrăzneau să critice orînduiri iobăgiste; poporul n-avea nevoie de el pentru că nu erau în stare să realizeze nimic constructiv. Situația e grăitoare pentru starea de marasm în care se găsea atunci Rusia țaristă: oamenii cei mai buni erau de prisos.

Pușkin ne face cunoștință cu *Evghehi Oneghin* în momentul cînd acesta, scribit peste măsură de viața capitalei, se retrage la moșie. Aici devine erou al unei tragedii. Se împrietenește cu vecinul său Lenski, un tînăr cam romantic și exuberant, iar prin el face cunoștință cu surorile Larin — Tatiana și Olga. Olga e logodnica lui Lenski. Tatiana se îndrăgostește de Oneghin.

Apariția „omului de prisos” nu produce în jur decît nenorociri. Dintr-o ceartă stupidă Oneghin îl omoară pe Lenski, frînge inima Tatianeii, și fuge. Caută să se uite pe sine, însă umbrele trecutului îl urmăresc mereu. Cînd, după trei ani de călătorii, se reîntoarce la Petersburg, Tatiana e soția unui demnitar bătrîn. Abia atunci Oneghin se îndrăgostește în-

tr-adevăr de ea, însă Tatiana îl respinge, deși, după cum singură o recunoaște, continuă să-l iubească. De fapt în confruntarea dintre cele două caractere e tilcul romanului. În ultimul capitol superioritatea Tatianeii e categorică... De unde vine, însă, forța ei? Din contactul cu poporul, datinele, obiceiurile, filozofia oamenilor simpli. Și Tatiana e o fată cam romantică și visătoare, și ea a citit multă literatură sentimentalistă, și ea e inclinată să idealizeze copilărește tot ce pare mai deosebit. Dar în plus s-a împărțășit și din înțelepciunea poporului. Nu întîmplător Pușkin a zugrăvit cu atîta dragoste chipul dădacăi Tatianeii, în care contemporanii au recunoscut-o fără greutate pe dădaca lui Pușkin. Ori tocmai de la ea, de la această „bătrînă dădacă” a gustat pentru prima dată Pușkin din dulceața basmului și cîntecului popular. Tatiana are seninătatea, tăria și puritatea unui caracter rus. Tocmai de aceea critica rusă a arătat că cu Tatiana începe minunata galerie de femei ruse, galerie care cuprinde pe Eliza și Elena ale lui Turgheniev, pe Vera lui Gonțearov, Ana Karenina a lui Tolstoi, ca și pe eroinele poemului „Femeile ruse”, de Nekrasov.

Chipul Tatianeii e un imn închinat nobleței caracterului rus.

Traducerea lui George Lesnea reușește să ne transmită bogăția de idei a capodoperei pușkiniene. Meritul principal al traducătorului constă în iscusința cu care a redat în romînește stilul și tonalitatea specifică strofei onghiniene. Versul lui Pușkin e liric, adesea duios, plin de digresiuni, discuții directe cu cititorul. Totodată e impresionant de simplu, nu obosește pentru nici o clipă. Evident, fără a se ridica pînă la înălțimea originalului, traducerea premiată transmite totuși în mare măsură comoara de frumuseți cuprinsă în *Evghehi Oneghin*.

A. S. PUȘKIN
**EVGHENI
ONEGHIN**

DIN ISTORICUL BIBLIOGRAFIEI

Nicolae Bălcescu BIBLIOGRAFIA

IOAN DOMȘA

Marii oameni de știință arată o strădanie deosebită în activitatea lor pentru o informare amplă, pentru o documentare adâncă și o cunoaștere deplină a bibliografiei problemelor pe care le studiază. De cele mai multe ori ei devin într-o anumită măsură și bibliografi ai științei respective, adică cercetători pasionați a tot ceea ce s-a scris despre acea știință, critici pătrunzători ai diferitelor lucrări pe care uneori caută să le sistematizeze în modul cel mai corespunzător. Aceasta este valabil în special pentru știința istoriei, în cadrul căreia adevărații istorici cercetează și sistematizează izvoarele istoriei, bibliografia istorică.

Nicolae Bălcescu, marele istoric și marele patriot, nu putea, în activitatea lui de deschizător de drumuri noi în știința istoriei patriei noastre, să nu depună o activitate de bibliograf, în sensul larg al cuvântului, să caute să studieze și să publice documente din cele mai variate, privind istoria poporului român.

Conceptiile sale în ceea ce privește această activitate sînt expuse în mod limpede în două din scrierile sale și anume: *Prospect la Magazin istoric pentru Dacia și Cuvînt preliminar despre izvoarele istoriei Romînilor*¹⁾.

În *Prospect la Magazin istoric pentru Dacia*, Nicolae Bălcescu face o succintă dar deosebit de importantă prezentare a situației științei istorice din țara noastră în timpul său. El constată că toate lucrările de istorie de pînă acum „nu ne-au dat decît biografia stăpînilor..

iar partea cea mai interesantă a istoriei: instituțiile, industria, comerțul, cultura intelectuală și morală, obiceiurile și chipul de viață s-au trecut sub tăcere”. Tot el pune, în continuare următoarea întrebare: „să întrebăm dacă noi putem pretinde cu vreun drept să avem pînă acum o istorie în adevăratul ei înțeles despre patria și nația noastră? Nu, și pricina este lipsa documentelor”.

Pornind de la această constatare prospectul arată în continuare că este necesară o publicație care să cuprindă „cronicul românesc”, „diplomaticul românesc... memoratoriul dacian... inscripțiunile dacian și disertatorul istoric”, adică cronicile românești, acte și hrisoave, documente istorice greco-latine, inscripții și monumente de interes istoric, precum și studii istorice.

În partea finală se spune că publicația va avea și un buletin bibliografic: „Buletinul bibliografic va cuprinde lista scrierilor moderne, naționale sau străine care ating Dacia și istoria ei, dimpreună cu observațiile critice asupra lor, precum și critica scrierilor istorice ce ar ieși de aici înainte”. Acesta este un întreg program de activitate bibliografică, bine precizat dintru început, adînc prin atitudinea critică pe care o cere bibliografului față de operele pe care le prezintă. Este una din cele mai sintetice caracterizări a muncii bibliografului cercetător, specialist al unei ramuri a științei, bibliograf care trece printr-o critică riguroasă diferitele lucrări pe care le prezintă potrivit concepțiilor sale despre lume și societate. În lucrarea *Cuvînt preliminar despre izvoarele istoriei Romînilor*, Nicolae Bălcescu după ce își expune încă odată concepțiile sale progresiste asupra istoriei,

¹⁾ *Bălcescu, N. Opere, vol. I. București, Ed. Academiei R.P.R., 1953, p. 52—66.*

insistă asupra izvoarelor istorice, asupra importanței lor, asupra necesității de a le aduna, de a le studia. După Bălcescu, aceste izvoare sînt: poeziile și tradițiile populare, legile și actele oficiale, cronicile care cuprind faptele generale, inscripțiile și monumentele și scrierile ce zugrăvesc obiceiurile. „Acestea sînt în scurt — zice Bălcescu — documentele ce avem pentru istoria noastră. Noi știm de bună seamă, că o mulțime altele se află pe la mînăstiri și particulari în țările noastre și printr bibliotecile și arhivele publice și private ale Transilvaniei, Ungariei, Poloniei, Vienei, Moscovei, Petersburgului și Stockholmului“. Pentru stringerea lor el propunea întocmirea unei societăți istorice care printr fondurile ce se vor putea aduna de la persoane particulare și de la guvernele țării, să poată face față marilor cheltuieli ce implică o asemenea colecționare. În mod implicit Bălcescu se va fi gîndit și la organizarea lor în bibliotecă ce, în mod necesar, trebuia să ia naștere pe lângă această societate istorică.

Nicolae Bălcescu nu s-a mărginit la formularea acestor principii și deziderate. El era omul acțiunii, omul realizărilor. De aceea, a pornit la lucru cu mult curaj și cele cinci volume din **Magazin istoric pentru Dacia**, publicate la București în anii 1845-1847, sub redacția lui August Treboniu Laurian și a lui Nicolae Bălcescu, precum și cu numeroase lucrări, sînt rezultatul strădărilor lui.

În **Magazin istoric** se publică în mod regulat la rubrica „Buletin bibliografic“ prezentarea a diferite lucrări istorice care interesează pentru cunoașterea istoriei popoului român. Aceste prezentări de cărți nu sînt semnate, desigur că unele vor fi ale lui Treboniu Laurian, iar altele ale lui Bălcescu. Menționăm cîteva din lucrările prezentate în acest buletin bibliografic: **Fragments tirés des Chroniques Moldaves et Valaques pour servir à l'histoire de Pierre-le-grand, Charles XII, Stanislas Leszczynski, Demétré Cantemir et Constantin Brancovano**, publicată de M. Kogălniceanu Le-topiseșele țării Moldovei, publicate de Kogălniceanu; **Magazin für Geschichte, Literatur und alle Denk-und Merkwürdigkeiten Siebenbürgens** publicat de A. Kurz la Brașov; **Archiv des Vereines für Siebenbürgische Landeskunde**, vol. I, publicat la Sibiu în 1843, **Erdelyország történetei tára**, publicat de Kémény József la Cluj, **Chronicon Fuschio-Lupino Oltardinum** publicat de J. Trausch la Brașov în 1847.

Descrierea bibliografică a lucrărilor este de cele mai multe ori completă, ea

fiind făcută în limba romină, iar în notă se reproduce foaia de titlu în original. Nu se indică paginile diferitelor volume. Ceea ce trebuie însă remarcat, este faptul că de cele mai multe ori se subliniază importanța diferitelor lucrări pentru istoria noastră și se reproduce în-treg cuprinsul volumelor pentru ca cititorul să-și poată da seama mai bine de însemnătatea operelor și de problemele tratate în ele. Nu se face o analiză critică a tuturor lucrărilor, poate și din motivul că cele mai multe cuprind diferite documente, ci numai a unora. Astfel despre **Archiv des Vereines für Siebenbürgische Landeskunde** se spune că este organul unei societăți formate în anul 1843 în Transilvania „care se ocupă cu descoperirea și dezvoltarea elementelor contribuitoare spre cunoașterea țării“. Arată apoi că societatea ține adunări anuale și editează această publicație ce cuprinde lucrările societății.

De asemenea, atunci cînd se prezintă cartea lui Ernst Anton Quintzman: **Deutsche Briefe über den Orient**, Stuttgart, 1848, se arată și faptul că autorul a călătorit prin țările rominești așa că, informațiile sale sînt veridice, cu toate că asupra unor lucrări se înșeală, ca orice străin care călătorește printr-o țară cu totul necunoscută, și a cărei limbă, de asemenea, îi este necunoscută. Cu toate acestea, bibliograful socotește cartea folositoare și bine venită mai ales pentru faptul că se dau și sfaturi bune pentru îndreptarea unor rele „...căci descrierile fără scop la ajutorul umanității suferitoare sînt numai lucrări deșarte“.

Dacă **Buletinul Bibliografic din Magazin istoric pentru Dacia** va fi fost alcătuit prin colaborare atît de A. T. Laurian cît și de N. Bălcescu, există o altă lucrare a lui Bălcescu cu caracter bibliografic deosebit de importantă. Este vorba de **Buletin despre portretele principilor Țării Rominești și ai Moldovei ce se află în Cabinetul de stampe de la Biblioteca regală din Paris**.¹⁾ Este un catalog bine alcătuit al portretelor principilor romîni care se găsesc la Biblioteca Națională din Paris. Toate aceste stampe descrie în catalog au fost văzute de N. Bălcescu și de prietenul său A. G. Golescu și cercetate cu mare atenție, deoarece ei căutau „adevăratul“ portret al lui Mihai Viteazul, pe care l-au și găsit (este vorba de portretul făcut la Praga de către A. Sadeler). Cercetările lui au fost deosebit de meticu-

1) Bălcescu, N. *Opere*, vol. I. București, Ed. Academiei R.P.R., 1953, p. 217—224.

loase, ele fiind vrednice de cea mai mare admirație și au fost duse cu o perseverență uimitoare, așa cum spune chiar Bălcescu: „...în necurmatele mele cercetări prin bibliotecile mai multor țări, căutam mereu să pot da după vreun portret al lui Mihai Vv“, iar mai departe spune „...când mă aflai la Roma căutai în deșert, în bibliotecă, între miile de portrete ale altor oameni vestiți“.

Rezultatul acestor cercetări neobosite este concretizat în acest **Buletin**, care constituie, se pare, primul catalog românesc de gravuri, cuprinzând descrierea a 15 portrete de domnitori români, dintre care 6 ale lui Mihai Viteazul. Catalogul are și o deosebită valoare științifică, înafara de aceea strict bibliografică, deoarece pe lângă ampla și pricepută descriere bibliografică, el cuprinde și observații critico-istorice competente, corespunzătoare erudiției istorice a lui Bălcescu.

O altă lucrare cu caracter bibliografic a lui N. Bălcescu este adunarea de material bibliografic cu privire la răscoala lui Horia, Cloșca și Crișan, lucrare doar începută de el. Printre manuscrisele lui s-a găsit această culegere de notițe privitor la răscoală, notițe culese din diferite ziare și reviste franceze. Aceste însemnări au fost publicate după moartea lui Bălcescu în **Tezaur de monumente istorice**, vol. III, publicate de A. Papiu-Ilarian, București, 1864, sub titlul **Știri despre răscoala lui Horia**, culese de Nicolae Bălcescu din ziare franceze contemporane. Aceste notițe sînt importante și aruncă o lumină și mai puternică asupra spiritului investigator al lui Bălcescu și în același timp, ne arată că și răscoala populară a lui Horia îl interesa pe marele nostru istoric. Această culegere de însemnări pare a fi în istoriografia noastră prima încercare de adunare de material bibliografic privitor la răscoala din anul 1784 din Transilvania.

Nicolae Bălcescu a fost un cercetător pasionat al bibliotecilor publice și particulare, al muzeelor, al arhivelor de tot felul, mînat de focul nestins al binelui poporului, pentru a cărei ridicare s-a jertfit. Opera sa istorică se întemeiază pe una din cele mai bogate și uimitoare documentări sau bibliografii istorice. Pentru lucrarea **Istoria Romînilor sub Mihai Vodă Viteazul** a folosit o bibliografie

imensă pentru condițiile timpului său. Peste 500 de lucrări au fost studiate și însușite în mod critic, aralizate și trecute prin cugetarea sa vie, realistă, progresistă. Aceași bogată bibliografie critică folosește și în alte lucrări, ca în **Despre starea socială a muncitorilor plugari din Principatele Romîne în deosebite timpuri**, lucrare cunoscută și folosită și de K. Marx în **Capitalul**.

În afară de hrisoave, acte oficiale, documente, inscripții, stampe, N. Bălcescu a urmărit cu o perseverență unică tot ceea ce s-a scris „în atingere“ cu istoria poporului nostru. Pentru aceasta el a dus o corespondență bogată cu I. Ghica și librarul E. Winterhalder, de la care cere mereu cărți care cuprind „vitejiile strămoșești“. El insistă asupra lucrărilor pe care trebuie să le isprăvească cît mai curînd, deoarece sănătatea îi este șubredă, lucrări pe care nu le poate duce la îndeplinire fără citirea cărților pe care le cere.

Pentru cunoașterea existenței diferitelor lucrări, Bălcescu consultă și numeroase cataloage tipărite ale bibliotecilor, printre care se numără și vestitul **Catalogus Bibliothecae Hungaricae Nationalis Széchényianae, 1799—1807**, din care alcătuieste o listă bibliografică cu lucrări ce interesează istoria poporului nostru, listă care se află în manuscris la Biblioteca Academiei R. P. R.

Din operele pe care le consultă, opere scrise în limbile latină, greacă, franceză, germană, italiană, etc. el face note, extrase, conspecte, precum și observații critice și considerații asupra valorii lucrării. Astfel, despre Giorgio Tomasi ale cărui lucrări le citează des spune: „G. Tomasi care fiind secretarul prințului Sigismund Bathori, a trebuit să cunoască bine pe Romîni și instituțiile lor“.

Muncind în acest fel, documentîndu-se adînc, adunînd izvoarele istorice și unori ducînd muncă de priceput bibliograf, Bălcescu a reușit să ne dea neprețuitele sale opere.

Scotînd în evidență acest aspect al activității lui N. Bălcescu, bibliotecarii și bibliografii din țara noastră vor găsi un nou imbold în activitatea lor de fiecare zi, activitate care se desfășoară în condiții infinite mai bune decît acele ale marelui istoric N. Bălcescu.

1) Bălcescu, N. *Opere*, ed. cit. p. 23, nota 6.

Activitatea bibliografică în bibliotecile de masă

În ansamblul activității desfășurate de o bibliotecă regională, o muncă specială, de răspundere deosebită, este munca bibliografică.

Regulamentul de organizare și funcționare a bibliotecilor din sistemul Ministerului Culturii, intrat în vigoare la 31 august 1955, precizează sarcinile concrete ce revin secției bibliografice și metodice într-o bibliotecă regională.

Astfel, secția bibliografică și metodică organizează propaganda cărții în mijlocul cititorilor prin întocmirea listelor bibliografice de recomandare, a planurilor de lectură și a prezentărilor de cărți; întocmește lișiere bibliografice-tematice; dă ajutor metodic bibliotecilor din regiune, acordând o deosebită atenție bibliotecilor raionale; întocmește și trimite scrisori metodice, organizează schimburi de experiență, consultații și consfătuiri metodice cu bibliotecarii și aduce la cunoștință bibliotecilor îndrumările metodice primite de la Ministerul Culturii; răspunde direct de îndrumarea metodică a bibliotecilor de la sate și a celorlalte biblioteci din raionul de centru; ține evidența activității metodice și bibliografice a bibliotecii.

Dacă îndrumarea metodică și bibliografică desfășurată de secția bibliografică a bibliotecii regionale asupra bibliotecilor din regiune are loc în condiții relativ bune, — experiența care oferă învățăminte mereu noi din a căror generalizare bibliograful are un câștig important pentru instruirea și pregătirea lui de specialitate — arată că nu la aceasta se poate reduce munca bibliografilor. Activitatea bibliografică nu se poate desfășura în condiții bune și foarte bune și cu rezultate corespunzătoare, decît prin-

tr-o serioasă îndrumare teoretică. Și serviciile bibliografice ale bibliotecilor regionale s-au resimțit pînă astăzi, de lipsa acestei îndrumări teoretice. Aceasta nu însemnează că s-au achitat în mod formal de sarcinile ce le-au revenit; dar străduința de a înfăptui lucruri cît mai bune, într-un domeniu în care nu te poți ghida numai după observații, experiență și bun simț, nu este răsplătită cu realizări valoroase atîta vreme cît nu se sprijină pe o solidă orientare metodologică.

La elaborarea și dezbaterrea problemelor legate de bibliografie sîntem chemați să contribuim și noi bibliograful de la bibliotecile regionale, care am acumulat pînă în prezent o oarecare experiență în acest domeniu.

În articolul de față vreau să arăt unele aspecte ale activității bibliografice desfășurate la noi, greutățile înfrîmpinate și cîteva propuneri pentru îmbunătățirea acestei activități.

Secția bibliografică de la Biblioteca regională din Iași și-a început activitatea din noiembrie 1953 cu un singur salariat; din martie 1955 a continuat cu două cadre, iar acum este încadrat un al treilea bibliograf. Această activitate se desfășoară pe trei linii deosebite:

- în sprijinul bibliotecilor raionale și satești din regiune;
- în sprijinul bibliotecilor sindicale de pe lîngă principalele fabrici și uzine din oraș;
- în sprijinul cititorilor bibliotecii (la sediul bibliotecii).

Formele pe care le îmbracă fiecare dintre aceste aspecte ale muncii bibliografice sînt variate și corespunzătoare obiectului cărui se adresează. Materialele de bază prin care servi-

ciul bibliografic își manifestă ajutorul său față de bibliotecile raionale și sătești; sînt listele de recomandare și planurile de lectură (aceste materiale se dactilografiază). Scopul acestor materiale bibliografice este de a propaga în masele largi ale cititorilor de la sate cartea agrotehnică, de știință popularizată și cartea literară. În tematica pe care și-o fixează, secția bibliografică se orientează după specificul regiunii și al fiecărui raion în parte: se ține apoi seamă de sugestiile primite pe teren în deplasările făcute la bibliotecile raionale și sătești. Tematica cuprinde probleme în strînsă legătură cu realitatea, cu viața practică. Astfel, pentru problemele legate de fiecare etapă a lucrărilor agricole din timpul anului s-au întocmit în anul 1955 liste de recomandare și planuri de lectură pe teme ca de pildă: *Ce să citim pentru buna desfășurare a lucrărilor de însămînțări de primăvară*; *Aplicînd metode avansate în lucrările de întreținere a culturilor de porumb, obținem recolte bogate*; *Să strîngem la timp și fără pierderi păioasele*; *În deplină vreme a arăturilor și însămînțărilor de toamnă asigură recolta anului viitor*.

Constatînd necesitățile terenului, s-a întocmit pentru raionul Roman planul de lectură *Cultura cartofului* care s-a difuzat însă la toate bibliotecile raionale precum și la cele sătești din raza raionului Iași, întrucît interesează întreaga regiune; apoi, numai pentru raionul Roman s-a difuzat planul de lectură *Cultura sfeclei de zahăr*. Aproape întreaga regiune avînd un specific pomi-viticol au fost necesare bibliografii privind creșterea și îngrijirea viței de vie și a pomilor fructiferi. S-au avut în vedere și problemele zootehnice, redactîndu-se o serie de planuri de lectură: *Creșterea oilor*, *Creșterea bovinelor*, *Creșterea păsărilor*, *Creșterea albinelor*. Atît listele de recomandare cît și planurile de lectură sînt precedate de o introducere în care se formulează scopul întocmirii bibliografiei, criteriul după care s-a alcătuit, categoria căreia se adresează, cum trebuie folosită. Fiecare material bibliografic este sistematizat pe capitole. Astfel, planul de lectură *Creșterea păsărilor* cuprinde trei capitole:

1. Lucrări generale asupra creșterii păsărilor.
2. Bolile păsărilor și combaterea lor.
3. Metode înaintate pentru mărirea producției avicole.

Tematica bibliografiei în sprijinul

bibliotecilor raionale și sătești a reflectat și evenimente de seamă din viața țării noastre. Cu ocazia sărbătoririi maestrului M. Sadoveanu s-a întocmit un plan de lectură pentru raioane și un altul pentru sate, cu titlul: *Să cunoaștem opera Maestrului Sadoveanu*, care s-a trimis însoțit de o scrisoare metodică referitoare la organizarea acestei sărbătoriri în biblioteci.

În sprijinul bibliotecilor sindicale de pe lângă întreprinderile din oraș, pentru ca acestea să poată veni în mod efectiv în ajutorul lucrătorilor și maiștrilor din întreprinderi, secția bibliografică, menținînd o legătură permanentă cu aceste întreprinderi, studiînd și cunoscînd problemele cele mai acute legate de specificul lor de producție, a întocmit materiale bibliografice — liste de recomandare — pentru fabricile de textile: *Reducerea deșeurilor textile și valorificarea lor (filare-țesut)* și *Metode înaintate pentru înlăturarea defectelor în procesul de țesut*; pentru atelierele C.F.R. listele de recomandare: *Economisirea metalelor și Așchiera rapidă a metalelor*. De necesitatea și utilitatea acestor materiale s-au convins bibliografii prin cererea întreprinderilor menționate de a li se întocmi afișe bibliografice tipărite prin care biblioteca să anunțe cărțile pe care le posedă pentru fiecare sector de muncă.

Forma principală sub care se desfășoară activitatea bibliografică la sediul bibliotecii cu cititorii, este informarea și consultația bibliografică. Înțelegem prin informare, forma mai simplă și restrînsă prin care se dau indicații asupra unei cărți, a unui capitol dintr-o carte, asupra unei broșuri sau unui articol de ziar sau revistă. Consultația bibliografică se referă la o temă anumită solicitată de cititorii care au nevoie de material în vederea pregătirii de referate, recenzii, conferințe etc. Consultația implică o informare precisă a bibliografului, prin chestionarea solicitantului asupra caracterului lucrării, a scopului urmărit și cui se adresează. Ea cere o exigență aparte; nu se recomandă tot materialul existent asupra problemei respective, bibliografului revenindu-i sarcina de a selecționa acest material. El trebuie să posede un cîmp de cunoștințe bogat, variat și profund, încît să poată recomanda materiale chiar înafara fondului de cărți sau periodice aflate în bibliotecă. Consultațiile bibliografice se trec într-un registru special menționîndu-se toate datele necesare: numele

solicitantului, ocupația, tema formulată, materialele indicate și pentru ce s-a solicitat: pentru redactarea unui referat, a unei conferințe etc.

Alături de consultația și informarea bibliografică serviciul nostru bibliografic întocmește la cererea cititorilor planuri de lectură. În legătură cu astfel de cereri am întocmit pînă astăzi planuri de lectură pentru literatură clasică-romină, literatură sovietică și literatură clasică universală.

O formă prin care secția bibliografică se adresează cititorilor bibliotecii, sînt fișierele de recenzii și cele bibliografice-tematice care se consultă la sala de împrumut.

În alegerea tematicii la întocmirea fișierelor bibliografice-tematice s-au avut în vedere cererile repetate ale cititorilor pentru aceeași problemă, punîndu-se accentul pe problemele ideologice, politice, tehnice, culturale, care prezintă interes de actualitate și o importanță deosebită. Astfel, s-au alcătuit fișierele: *Congresul al II-lea al P.M.R.*; *Conferințe internaționale* (în 1955 — Moscova-Varșovia-Geneva); *În ajutorul celor ce studiază istoria P.C.U.S.*; *În ajutorul celor ce studiază materialismul dialectic*; *Energia atomică în slujba vieții*; *Valorificarea moștenirii literare*; *Valorificarea moștenirii în: artă, filozofie, știință*; *Problemele realismului socialist*, pentru a nu enumera decît cîteva dintre aceste fișiere tematice.

Că munca bibliografică dă unele rezultate pozitive, se constată prin faptul că informările și consultațiile se dovedesc de o reală utilitate, iar fișierele tematice sînt cercetate chiar sub ochii bibliotecarilor. Tot astfel listele de recomandare și planurile de lectură pentru bibliotecile din regiune sînt folosite într-o largă măsură. O dovadă grăitoare în acest sens o oferă cererile formulate de unele biblioteci către biblioteca regională de a li se împrumuta cărți care le lipsesc din listele de recomandare propuse, sau inițiativele unor biblioteci sătești de a studia în curcările de citit materialele recomandate în planurile de lectură. Cu toate aceste fapte concrete care asigură un puls de viață bibliografiei de recomandare, nu se poate spune că problemele acestui gen de bibliografie sînt total rezolvate; din punctul nostru de vedere am putea spune că aceste, probleme abia se pun.

Deosebirea esențială dintre bibliografia științifică și cea de recomandare, este stabilită în raport cu factorul căruia se adresează fiecare din-

tre ele. Bibliografia științifică se adresează cadrelor de cercetători, specialiștii într-un anumit domeniu; de aceea și criteriile ei de lucru sînt deosebite, — fiind obligată să ofere un material cantitativ de informații documentare foarte bogate. Sondajele bibliografiei științifice tind către o epuizare a materialului, astfel ca nimic din ceea ce vine în atingere cu problema urmărită să nu poată fi lăsat de o parte, fără a prejudicia valoarea și măsura de utilitate a respectivei bibliografii. În ce privește bibliografia de recomandare, ea impune prin obiectivul ei un principiu de selecționare a materialelor. Prin însuși rostul lor, bibliografiile întocmite în biblioteca de masă nu epuizează materialele existente referitoare la o problemă, ci *aleg* pe cele mai actuale, cele mai bune și totodată pe cele mai accesibile categoriei de cititori căreia se adresează.

Sarcina întocmirii unei bibliografii de popularizare ar părea simplă și ușoară de rezolvat la prima vedere, dar ea implică o deosebită grijă a bibliografului atît pentru alegerea temei — atunci cînd nu este vorba despre o temă solicitată — cît, mai ales, grijă pentru modul în care este întocmită, criteriul de selecționare a materialelor, felul adnotării. În această privință se ivesc greutăți care nu pot fi ignorate. De aceste greutăți s-a lovit în activitatea sa și secția noastră bibliografică.

Pentru o dezvoltare corespunzătoare cu ritmul evolutiv al vieții, al realităților sociale și creșterii culturale a poporului, care manifestă exigență sporită nu numai față de carte, ci și față de formele de recomandare a acesteia, este necesară o precizare a conținutului bibliografiei de popularizare, sînt necesare izvoare bibliografice bogate din care să se alimenteze munca bibliografului și, în sfîrșit, anumite reguli, cari trebuie să existe în bibliografia de recomandare, ca și în oricare altă ramură de știință.

Bibliografii de la bibliotecile regionale au la dispoziție un singur material pentru inițierea lor în bibliografie: aceasta este cartea de necontestată valoare a lui Denisiev. Dar pe lîngă faptul că această lucrare nu reprezintă o traducere corespunzătoare originalului, ea nu poate oferi bibliografului nostru tot ceea ce îi lipsește pentru inițierea lui în specialitate. Studiînd cartea lui Denisiev, nu la începutul carierei de bibliograf, ci după ce ai practicat-o o vreme, îți dai seama că ea nu răspunde la toate problemele care se pun în munca

noastră, datorită faptului că realitățile noastre locale ridică probleme noi, specifice muncii noastre.

Conținutul precis al unei liste de recomandare, al unui plan de lectură, în principiu — norme teoretice asupra condițiilor pe care trebuie să le întrunească un plan de lectură sau o listă de recomandare, deosebiriile dintre aceste două forme bibliografice, toate acestea sînt probleme care nu se pot releva fiecărui bibliograf în felul său; ele cer precizări pe care bibliografii le așteaptă de la Direcția bibliotecilor din Ministerul Culturii. Aceste probleme se pot lămuri de pildă pe calea unor discuții.

Astfel, eu aș dori să ridic problema adnotărilor. Se știe că un plan de lectură, o listă de recomandare, se pot considera corect și serios întocmite atunci cînd sînt adnotate. Important este: cum trebuie să se facă adnotarea? Avînd în vedere faptul că un criteriu de bază al bibliografiei de popularizare este cel al selecționării materialului, însemnează că prin însăși această operație de selectare se alege ceea ce este mai bun, mai actual, mai accesibil categoriei cărăia adresăm bibliografia. Mai este oare necesară atitudinea critică exprimată în adnotare?

Este oare suficient a se indica conținutul cărții, ideea sa de bază, un sumar și o apreciere generală — uneori și date asupra autorului — (ceea ce ar putea duce la douăzeci-treizeci de rînduri dactilografiate), sau adnotarea trebuie să conțină numai ceea ce apare bibliografului strict necesar pentru a da o idee informativă clară dar concisă asupra cărții sau broșurii respective? Cum se fac adnotările pentru articolele din periodice?

În privința izvoarelor necesare bibliografiei de recomandare trebuie să semnalăm încă un neajuns. Pentru informarea specială în activitatea lor,

bibliografii au la dispoziție Buletinul bibliografic editat de Camera Cărții, rubricile de bibliografie, critică și recenzii din diferite periodice, în plus, firește, cataloagele bibliotecii respective. Inițiativa utilă luată de Camera Cărții de a edita fișele adnotate pentru fiecare carte nou apărută este o realitate mai puțin satisfăcătoare; această fișă sosește — atunci cînd sosește — cam la două-trei luni după ce cartea a intrat în depozitul bibliotecii. De altfel, vin mai multe fișe pentru titlurile în limbile franceză, maghiară, germană, care nici nu există la Colectura bibliotecilor. Problema acestor fișe adnotate s-ar putea reglementa și bibliografia de recomandare ar avea foarte mult de câștigat.

Este necesar de asemenea să se întocmească o serie de bibliografii generale, poate urmînd criteriul celor științifice, care să epuizeze — în mod relativ, se înțelege — temele cele mai actuale privind viața economică, politică, culturală a țării noastre. Aceasta pentru ca cel puțin în problemele care răspund realităților și nevoilor tuturor regiunilor țării, bibliografii să aibă unde să se informeze, rămî-nîndu-și răspunderea de a alege ceea ce este corespunzător regiunii, raportîndu-le la fondurile de cărți ale bibliotecii de la centru, din raioane și sate. Pe lîngă acestea vor fi, desigur și nenumărate alte teme pentru care vor trebui să se informeze, ca și pînă acum, din toate izvoarele existente. Pentru o mai bună activitate bibliografică în bibliotecile de masă credem că ar fi necesar să se precizeze conținutul acestei activități sub toate aspectele sale; să se asigure o îndrumare teoretică sistematică prin care să se ajute perfecționarea profesională a bibliografilor; să se îmbunătățească și îmbogățească mijloacele de informație bibliografică.

S. MARICA

bibliograf la biblioteca regională Iași

Munca comună a secțiunilor bibliografice și metodice

O. GRIJBOVSKAIA

Director al bibliotecii regionale din Pskov

Secția metodică a bibliotecii regionale din Pskov era deservită de un responsabil și un metodist, iar secția bibliografică de un responsabil și doi bibliografi. Noi ne-am străduit să coordonăm activitatea acestor două secții.

De obicei, metodiștii elaborau indicații despre popularizarea cărților pe o anumită temă, iar bibliografii întocmeau lista cărților pe această temă. În felul acesta o scrisoare metodică era întocmită în același timp de două secții, un singur material fiind lucrat paralel de doi oameni. Bibliografi făceau expuneri bibliografice la adunările metodice și cite odată se deplasa în raion ca să acorde ajutor bibliotecarilor. La aceasta se rezuma înainte colaborarea dintre cele două secții.

Până la urmă am ajuns la concluzia că trebuie să înlăturăm acest paralelism. În legătură cu aceasta trebuiau rezolvate următoarele probleme organizatorice: în primul rând dacă e necesar să contopim aceste două secții, adică să se facă o secție comună; și în al doilea rând dacă va rămâne o secție comună, să se asigure îndrumarea bibliografică a cititorilor bibliotecii regionale. După discutarea acestor probleme s-a hotărât ca secția bibliografică să fie împărțită în două părți: doi lucrători de la această secție să treacă la cabinetul metodic, iar un bibliograf să rămână pentru deservirea cititorilor bibliotecii regionale.

Astfel, din aprilie 1954, în secția comună de îndrumare metodică și bibliografică a bibliotecilor din regiune,

lucrează doi metodiști și doi bibliografi.

Planul unic care se întocmește este discutat cu întreaga secție. Aceste discuții sînt foarte bine venite, deoarece fiecare punct este analizat atît din punct de vedere bibliografic cît și din punct de vedere metodologic. Temele prevăzute în plan sînt împărțite membrilor colectivului, fiecare executînd-o de la început pînă la sfîrșit. Aceasta micșorează mult timpul necesar întocmirii materialelor bibliografice și metodice.

Colaborarea permanentă dintre metodiști și bibliografi îmbogățește cunoștințele unora și altora și influențează în mod pozitiv asupra îndrumării bibliotecilor raionale și satești.

Secția unită și-a concentrat atenția asupra celor mai grele probleme și anume, asupra studierii și popularizării experienței frunțase.

La începutul semestrului al doilea al anului 1954 ne-am propus rezolvarea unor probleme actuale cu privire la deservirea cititorilor pe care le-am supus tuturor bibliotecarilor, la ședințele cu bibliotecile din regiune. Atrăgînd atenția bibliotecarilor asupra acestor probleme, le-am propus să studieze mai profund un anumit aspect al activității lor (deservirea cititorilor la secția de împrumut, deservirea crescătorilor de animale, popularizarea cărților de știință popularizată, etc.) și să generalizeze această experiență. Acelor care și-au însușit anumite probleme, li s-a acordat ajutorul necesar prin întocmirea de planuri și indicații metodice, prin coordonarea de consultații în scris, și îndrumări date cu prilejul deplasărilor.

Astfel am ajutat bibliotecarilor să organizeze o activitate model într-un anumit sector, pentru ca s-o putem studia și generaliza.

Un număr de 40 de bibliotecari au descris experiența lor și au expus-o la adunările bibliotecarilor, care au avut loc la sfârșitul anului 1954.

În aprilie și mai 1955 am organizat din nou asemenea consfătuiri, dar cu altă tematică.

Iată unele probleme la care lucrează în prezent bibliotecarii noștri: Experiența popularizării hotărârilor C.C. al P.C.U.S.; popularizarea cărților despre aniversarea a 50 de ani de la prima revoluție rusă; experiența popularizării cărților de științe ale naturii; experiența activității bibliotecilor în sprijinul dezvoltării creșterii animalelor; experiența popularizării cărților despre cultura porumbului; experiența deservirii cu cărți a mecanizatorilor din agricultură; experiența celor mai buni colportori de cărți și responsabili cu bibliotecile mobile.

Am căutat să trezim interesul pentru studierea și popularizarea experienței fruntașe și la bibliotecile pentru copii și tineret. În decembrie 1954, la o consfătuire regională cu lucrătorii bibliotecilor pentru copii, cu responsabili secțiilor pentru copii de la bibliotecile raionale și responsabili bibliotecilor școlare, s-a ținut un referat despre activitatea bibliotecilor în ajutorul învățămîntului politehnic.

L. N. Smirnov a studiat experiența celor mai bune bibliotecii. Pe baza acestui studiu ea a ținut apoi un referat la consfătuirea științifică a Institutului de bibliotecari din Leningrad „N. K. Krupskaja”.

O asemenea activitate creatoare de popularizare a experienței fruntașe și în proporții atât de mari s-a putut desfășura datorită faptului că toate forțele bibliotecii noastre regionale au fost îndreptate în ajutorul bibliotecilor din regiune, și în primul rînd datorită eforturilor comune ale secțiilor bibliografice și metodice.

Contopirea secțiilor metodice și bibliografice a dat, de asemenea, posibilitatea unei îndrumări bibliografice mai bune în ajutorul bibliotecilor sătești.

Deosebit de important este faptul că, odată cu editarea mai multor materiale bibliografice, s-a mărit și numărul deplasărilor în regiune a bibliografiilor. Noi ne-am propus ca sarcină de a întocmi materialele noastre bibliografice mai concret. Bibliografiile, împreună cu metodiștii au

căutat noi forme prin care să ajute pe bibliotecari.

Una din aceste forme noi este întocmirea de scurte indicatoare despre principalele cărți agrotehnice pe anotimpuri. În acest scop am editat 4 indicatoare bibliografice — pentru muncile de primăvară, de vară, de toamnă și de iarnă.

Materialele sînt aranjate pe principalele domenii de producție agricolă: munca cîmpului, creșterea animalelor, legumicultura și grădinăritul.

În fiecare diviziune se dau cărți și articole despre principalele lucrări agricole, în special acele care corespund lucrărilor din regiunea noastră. De asemenea, sînt publicate și termenele cînd aceste munci trebuie să fie executate în regiunea noastră. Astfel ele capătă aspectul unui calendar agricol cu cărțile respective. Pentru a face lista mai accesibilă, sînt indicate paginile la acele cărți în care este descrisă lucrarea respectivă. Pentru cazul în care bibliotecile n-ar dispune de unele cărți, se indică și liste de cărți suplimentare. Fiecare indicator conține îndrumări metodice referitoare la difuzarea cărții agricole în anotimpul respectiv.

Aceste indicatoare sînt foarte folosite pentru bibliotecari, ele devenind un îndreptar metodic pentru difuzarea cărților agrotehnice legate de muncile agricole curente. Pe baza acestor indicatoare bibliotecarii și-au planificat activitatea pe întregul an, fixînd tematicile expozițiilor, a lecturilor cu glas tare, alegînd cărți pentru expuneri bibliografice etc.

Bibliotecarii se folosesc de multe ori de aceste indicatoare la împrumutul cărților și la întocmirea de planuri de lectură pentru președinții de colhozuri, brigadieri și inovatori.

Toț ca o formă variată de popularizare a cărții, am editat o serie de afișe sub titlul comun *Cartea — prietenul și ajutorul colhozului*. S-a întocmit un afiș despre cărțile citite de vestita îngrijitoare de porci Ecaterina Mihailova, de către participanții la Expoziția Agricolă Unională precum și un afiș despre lectura Zoiei Solovieva, cultivatează fruntașe de cîneșă din regiunea noastră. Se vor edita în continuare afișe despre cărți în ajutorul mecanizatorilor și cultivatorilor de legume.

Astfel, în urma contopirii celor două secții, ajutorul bibliografic și metodic acordat bibliotecilor din regiune, nu numai că s-a mărit, dar s-a schimbat însuși stilul de muncă, iar ajutorul a devenit și mai efectiv.

În încheiere, vreau să arăt cum a influențat acest fapt asupra îndrumării bibliografice a cititorilor bibliotecii regionale.

Munca bibliografului este ușurată într-o mare măsură prin faptul că la noi la bibliotecă dau îndrumări bibliografice și cei ce lucrează la secția de împrumut și la sala de lectură.

La secția de împrumut și în sala de lectură sînt fișiere cu articole din ziare întocmite cu ajutorul fișelor adnotate tipărite. Indicațiile bibliografice se află nu numai la secția bibliografică, ci și la secția de împrumut și la sala de lectură, astfel că fiecare lucrător de la aceste secții are la îndemină anumite materiale cu ajutorul cărora poate să dea îndrumări cititorilor.

Expuneri bibliografice legate de anumite acțiuni, sînt întocmite de multe ori chiar de lucrătorii de la secția care organizează acțiunea respectivă.

Membrii fiecărei secții (secția de îndrumări, sala de lectură, abonament interbibliotecar) dau ei înșiși informații cititorilor despre noile cărți.

Cititorii care caută cărți după catalog, sînt ajutați nu numai de către colectivul secției de deservire, ci și de rîndul de către toți bibliotecarii. Practica ne-a arătat că această vine în ajutorul bibliotecarilor; ei se orientează astfel mai bine în catalog, aprofundează mai bine fondul de cărți și au posibilitatea să cunoască mai bine pe cititori și cererile lor. Aceasta este deosebit de important pentru secțiile care lucrează în mod nemijlocit cu cititorii. Pentru acei de la secțiile de prelucrare a cărților, faptul că fac de serviciu la catalog, este de mare folos, deoarece ei pot să observe cum se folosesc cititorii de cataloage și ce greutăți întîmpină. Aceasta îi ajută la înlăturarea unor defecte în întocmirea cataloagelor.

Bibliotecarul care are ca sarcină deservirea cititorilor, ține fișierul articolelor din ziare și reviste și fișierul „bibliografia bibliografiei”, achiziționînd materialele de îndrumare, întocmește expuneri de cărți pentru transmiterea la radio și dă îndrumări mai complete. Funcția principală a bibliografului constă în aceea că el este organizatorul deservirii bibliografice a cititorilor de la secția de împrumut și sala de lectură. El urmărește fișierele auxiliare, pregătește materialele pentru expoziție, iar împreună cu lucrătorii secțiilor respective studiază modul cum sînt folosite

materialele de recomandare în îndrumarea lecturii cititorului.

Pînă la contopirea ei cu cea metodică, secția bibliografică se ocupa cu aceste probleme, folosind trei bibliografi. Deoarece în același timp ei trebuiau să se ocupe și de bibliotecile din regiune nu puteau să se concentreze asupra nici unei activități.

În prezent însă, cu toate că secția bibliografică are numai un singur bibliograf, deservirea cititorilor nu s-a înrăutățit, ci din contră s-a îmbunătățit. Bibliograful care are această sarcină și-a concentrat întreaga atenție asupra deservirii cititorilor. Aceasta îi permite să cunoască mai bine cerințele lor, inclusiv activitatea de la secția de împrumut și sala de lectură. La întocmirea planului de muncă, bibliograful ia în considerație acțiunile care își propun să le organizeze secțiile respective.

Activitatea bibliografului este ușurată prin faptul că la fișierul articolelor din ziare și reviste organizat după schema palatului unional al cărții folosim fișele tipărite.

Ne-am străduit să examinăm problemele care s-au ridicat odată cu organizarea secției metodice și bibliografice.

Experiența noastră în această privință, încă nu este suficientă. Permanent se ridică probleme noi pe care trebuie să le rezolvăm. Să luăm, de pildă, următoarea problemă: bibliografii care lucrează la cabinetul metodic trebuie să cunoască toate materialele bibliografice, atît cele care apar în ediții separate, cit și acele din periodice și cărți.

Noi am rezolvat această problemă în felul următor: toate materialele bibliografice intrate la bibliotecă trec întîi la bibliograful care deserveste populația orașului. El le fișează și le introduce în fișierul „bibliografia bibliografiei” și apoi le predă celor care lucrează la secția metodică. Aceștia le studiază și apoi le expun în fața tuturor lucrătorilor bibliotecii.

E probabil că rezultatele pozitive obținute, se datoresc și faptului că munca de deservire a cititorilor din orașul nostru nu reprezintă un volum prea mare. Socotim însă că problema nu se pune din punct de vedere al dimensiunii. Considerăm că în general, în orice condiții, colaborarea cit mai activă dintre bibliografi și metodiști trebuie să fie înfăptuită, deoarece va fi foarte folositoare atît pentru unii cit și pentru alții.

După revista „Bibliotekar” nr. 12/1955

BIBLIOTECA ÎN SPRIJINUL PRODUCȚIEI

COSTEA STAN

Inginer — membru voluntar al colectivului bibliotecii

NĂPAR ION

responsabilul bibliotecii sindicale a uzinelor de tractoare
„Ernst Thälmann“ Orașul Stalin

Uzina noastră este una din cele mai importante din țară în domeniul producției de mașini necesare mecanizării agriculturii; ea trebuie să asigure S.M.T.-urile din țară cu tractoare și piese de schimb.

Biblioteca sindicală a uzinei dispune în momentul de față de un număr de 32.500 volume din toate domeniile de activitate; din acestea, peste 2500 volume sînt cărți tehnice și de producție specifice uzinei noastre, din domeniul metalurgic și construcției de mașini. Avem cărți în domeniul strungăriei, turnătoriei, frezare, găurire, sudură, lăcătușerie, tratament termic, ca de exemplu: *Bazele strungăriei* de A. M. Oglobin, *Strungăria* de B. E. Brușlein și V. I. Dementiev, *Frezarea metalelor*, *Turnarea oțelului* de I. A. Nehendzi, *Căi noi* de V. Kolesov, *Dispozitivul Rijkov, ajutor prețios în munca strungarilor* de Cosma Valerian și Otto Enceanu, *Pentru descoperirea și folosirea rezervelor interne ale producției și altele.*

Biblioteca noastră are o permanentă grijă pentru aprovizionarea cu cărți noi ce apar în domeniul

tehnicei și al producției, punînd astfel la îndemîna muncitorilor tot ce este nou și cerut de sarcinile de producție.

În centrul preocupării noastre este alcătuirea catalogului sistematic, în special la grupa 6 tehnică, care cuprinde fișe adnotate și analitice aranjate după clasificarea zecimală. O deosebită atenție se dau în special fișelor analitice a articolelor din ziare și reviste. Asemenea extrageri s-au făcut, de pildă, din ziarul „Munca“ cu ocazia publicării inițiativei lui Constantin Vasilache, Erou al Muncii Socialiste, a inițiativei grupei 13 de la Moinești pentru ridicarea schimbului de noapte la nivelul celui de zi și altele. Fișele analitice sînt aranjate în ordinea clasificării zecimale în catalogul sistematic și pe alfabet în cel alfabetic.

O primă preocupare a noastră a fost de a veni în ajutorul muncitorilor, pentru a-și putea realiza angajamentele luate în consfăturile de producție.

Bune rezultate a dat agitația vizuală, folosită pe o scară destul de largă de biblioteca noastră.

Pentru a atrage mai mult atenția muncitorilor și pentru a-i ajuta în meseriile lor, avem panouri pe teme ca: *In ajutorul strungarului*. Aici au fost expuse copertele desenate ale unor cărți cum sînt: *Strungul de precizie*, *Inițiativa lui Nicolaie Vasu* de Constantin Varta, *Căi noi*, de V. Kolesov, *Intrecerea pe profesii*, *Bazele strungăriei* de A. N. Oglobin.

Asemenea panouri au fost confecționate și pentru turnători, expunîndu-se cărțile: *Turnarea în cochile*, *Oameni și oțel* de I. Peskin, *Forța colectivului* de Al. Ciutkih și altele. S-au mai confecționat panouri și pentru frezori, forjori, montori etc.

La fiecare copertă a fost confecționat cîte un buzunăraș în care s-a introdus o notă de prezentare a cărții respective.

Biblioteca are amenajată o vitrină specială unde sînt expuse cărțile noi sosite la bibliotecă și fotografiile cititorilor fruntași. Aici sînt arătate totodată și rezultatele pe care aceștia le obțin în producție în urma cărților citite. Vitrina este în permanență schimbată cu cărți noi, care devenind cunoscute de muncitori, sînt apoi solicitate pentru împrumut.

Un mijloc bun pentru atragerea atențiunii muncitorilor asupra cărților tehnice de care au nevoie, este și stația de radioamplificare. Cel puțin odată pe săptămînă stația transmite scurte expuneri asupra cărților noi sosite în bibliotecă. Asemenea expuneri s-au făcut asupra cărților: *Pentru descoperirea și folosirea rezervelor interne ale producției*, *Dispozitivul Rijkov*, *ajutor prețios în munca strungarilor* de C. Valerian

Vitrină pentru popularizarea cărților noi și a cititorilor fruntași, la biblioteca clubului uzinelor Ernst Thälmann, din Orașul Stalin

și O. Enceanu, *Indicator de metode sovietice în industrie*, *Experiența mea în așchieria intensivă a metalelor* de Ștefan Kovacs, și altele.

Chezășia succesului nostru este permanenta legătură a bibliotecii cu problemele de producție, cu viața uzinei. Astfel în cadrul consfătuirilor de producție care se țin lunar, se fac expuneri bibliografice în urma cărora muncitorii vin la bibliotecă și cer cărțile respective spre a le studia. Așa, de exemplu, tov. Condratov Andrei, după ce a studiat cartea *Căi noi*, de V. Kolesov a început să aplice cu succes metoda de tăiere intensivă a metalelor; la fel și tovarășii Constantinescu Ioan, Crețulescu Octavian și alții. În prezent peste 70 strungari aplică cu succes această metodă prin care reușesc să depășească zilnic norma cu peste 150%, realizînd salarii medii de 1500 lei lunar.

Ținem să relevăm de asemenea inițiativa colectivului bibliotecii noastre de a populariza materialul din ziarul „Munca” cu privire la metoda strungarului C. Vasilache, Erou al Muncii Socialiste. Aceasta a contribuit să fie trimiși într-un schimb de experiență tovarășii strungari Condratov Andrei, Con-

stantinescu Ioan, Popescu Emil și maistrul Ștefănescu.

Pentru înțelegerea și răspîndirea unor cărți care privesc diferite categorii de muncitori din uzină, am organizat consfătuiri în strînsă colaborare cu biblioteca cabinetului tehnic. Astfel, amintim consfătuirea asupra cărții *Ei luptă pentru reducerea prețului de cost* de Victor Nămolaru, acțiune la care au colaborat mulți tehnicieni și montori. Cu două săptămîni înainte de consfătuire s-au difuzat 100 exemplare din broșură și au fost ajutați unii cititori să se pregătească pentru discuții. La consfătuire au participat peste 80 de muncitori, tehnicieni și cadre de conducere care au discutat problemele desprinse din conținutul cărții, făcînd propuneri concrete pentru reducerea prețului de cost la tractoare.

De un succes mare s-a bucurat și consfătuirea cărții *Pentru cîntina creștere a productivității muncii* de Gh. Raita și A. Mărin. La consfătuire au luat cuvîntul numeroși muncitori și tehnicieni, ca Moraru Alexandru, maistru turnător și inovator, Solcă Gheorghe, tehnolog, Dumitrescu Ilie, șeful adjunct din sectorul oțelărie, Negru Nicolae de la cabinetul tehnic, Swartz Andrei, mecanic montor și alții. Discuțiile au fost foarte vii și au scos în evidență multe lucruri interesante tratate în carte de care ar trebui să se țină seama și în uzina noastră.

Am apelat uneori și la secția bibliografică a bibliotecii centrale regionale care ne-a răspuns întotdeauna cu multă înțelegere. Cu ajutorul ei ne-am propus să întreprindem o acțiune cu cartea tehnică în problema creșterii productivității muncii și reducerii prețului de cost, organizînd expuneri bibliografice în mai multe secții.

La o mai temeinică răspîndire a cărții tehnice, contribuie și cele 19 biblioteci mobile din secții care

sînt în mod permanent împrăștiate cu cărți tehnice specifice locului de muncă. Bibliotecarii voluntari țin o strînsă legătură cu biblioteca centrală. Rezultatele cele mai bune s-au obținut în secțiile turnătorie, forje și altele.

Faptul că noi putem să ne prezentăm cu rezultate destul de satisfăcătoare în ceea ce privește difuzarea cărții tehnice și de producție, se datorează în mare parte ajutorului primit de la cabinetul tehnic și de la tehnicieni. Colectivul nostru format din ingineri și tehnicieni ne ajută la alegerea cărților, organizarea acțiunilor și lămurirea problemelor legate de procesul nostru de producție.

Dar acestea constituie numai un început față de sarcinile puse de cel de-al II-lea Congres al partidului, care cer o intensă activitate cu cartea de producție. Nu ne pot satisface deloc rezultatele obținute prin statistica făcută și din care am constatat că numai 50% din numărul total al fruntașilor în producție sînt cititori ai cărților tehnice și de producție.

De asemenea, trebuie să acordăm mai multă atenție atragerii spre carte a tinerilor absolvenți ai școlilor profesionale și să-i îndemnăm ca pe lîngă cărțile de literatură să citească și să studieze și cărțile tehnice și de producție.

Cu ajutorul colectivului nostru vom depune toate eforturile ca să asigurăm o largă răspîndire a cărților în legătură cu sarcinile ce revin industriei constructoare de mașini în cel de-al doilea plan cincinal în care am pășit. În această acțiune vom pune un deosebit accent pe popularizarea cărților care oglindesc problema dezvoltării producției în serie și care pot contribui la ridicarea nivelului tehnic și obținerea unei creșteri considerabile a productivității muncii și reducerii prețului de cost.

Agitația vizuală în bibliotecile științifice

KERTÉSZ MAYA

bibliotecar șef la B.C.U. Cluj

Îndrumarea lecturii cititorilor este una din sarcinile principale ale bibliotecilor. Aceasta nu privește numai munca bibliotecilor de masă. Nivelul mai ridicat și exigențele mai complexe ale cititorilor din bibliotecile științifice nu scutesc pe bibliotecarii respectivi să aprofundeze și ei această problemă, căreia de obicei, nu i se dă importanța convenită. Cu cât rezolvarea acestei sarcini este mai grea, cu atât mai mult colectivele bibliotecilor științifice trebuie să găsească, pe baza unei analize profunde, metodele potrivite pentru îndrumarea lecturii cititorilor și propagarea principală a cărții.

Un mijloc eficace în această direcție îl constituie agitația vizuală.

În cadrul acesteia, folosirea vitrinelor de cărți poate da multe sugestii cititorilor. Expunerea unor materiale care ilustrează probleme interesante, a unor cărți rare, sau a cărților care fac parte din fonduri mai puțin cunoscute, constituie teme bune pentru vitrine.

Nu rare ori se întâmplă, mai cu seamă în bibliotecile universitare, ca bibliotecarii să se rezume doar la simpla deservire a cititorilor cu cărțile cerute, ținând seama de faptul că aceștia vin la bibliotecă cu un plan de lectură bine conturat, fie că este vorba de studentul care citește pe baza cursurilor și bibliografiei prescrise de profesori, fie că sînt cercetători care urmăresc temele lor științifice dinainte determinate.

Acest fel de a privi problema nu este just, pentru că restrînge raza de activitate a bibliotecarului, deși se știe că tocmai cititorii bibliotecilor științifice sînt acei care trebuie să recurgă la consultarea bibliografiilor celor mai feburite și au deci nevoie să fie ajutați.

Se pune întrebarea: oare bibliografiile trebuie să fie numai liste bibliografice scrise? Nu se poate oare fo-

loși agitația vizuală și pentru înfățișarea unor bibliografii? Experiența noastră dovedește că vitrinele de cărți pot foarte bine servi acestui scop. Astfel, bibliotecarul sau colectivul care folosește agitația vizuală în munca de propagare a cărților, va câștiga o bună posibilitate de a contribui la lărgirea orizontului cititorului, va putea să atragă atenția cercetătorilor asupra variatelor și bogatele fonduri de cărți ale bibliotecii științifice.

Aranjarea unor astfel de vitrine trebuie să fie o preocupare permanentă, bazată pe un plan bine elaborat. Vitrinele trebuie astfel întocmite, încît ele să scoată în evidență specificul fiecărei biblioteci. Alegerea justă și bine conturată a subiectului este cheia reușitei. Ca formă exterioară, vitrinele bibliotecilor științifice sînt la fel cu cele ce se folosesc la bibliotecile de masă. Și totuși, ele trebuie să difere în esența lor. Adaptarea unei forme de agitație nu înseamnă însușirea ei mecanică, prin adaptarea și a unui conținut nepotrivit, care nu corespunde nivelului mai ridicat al unei biblioteci științifice. Vitrinele bibliotecilor științifice nu trebuie să se rezume numai la simpla atragere a atenției asupra unor cărți, ci trebuie să urmărească dezvoltarea unor teme bine conturate, prin prezentarea unui număr determinat de cărți din tema sau problema respectivă, la nivelul acelor cărora li se adresează.

Bibliotecile științifice trebuie să dea vitrinelor un conținut propagandistic astfel că, din simplu mijloc menit să atragă atenția cititorilor, ele să ajungă purtătorii unui conținut care să îndrume spre cunoaștere, răspîndind idei aprofundate, dînd indicații și sugestii de înaltă principalitate în probleme bine alese.

De ani de zile ne foloseam de câteva vitrine expuse pe coridoare, dar ele se rezumau fie la prezentarea noutăților, fie la oglindirea unor materiale cu caracter comemorativ, după sistemul prea bine cunoscut pretutindeni. Tematica acestora din urmă pe care am adoptat-o în mod mai mult sau mai puțin mecanic, nu s-a prea deosebit nici ea de tematica bibliotecilor de masă. Despre acest mod nejust de a vedea lucrurile ne-am dat seama abia pe baza unor critici îndreptățite, formulate la adresa noastră.

Înainte, temele în legătură cu anumite date — ca de pildă, 1 Mai, 30 Decembrie, 7 Noiembrie sau „Săptămîna cărții“, „Cartea sovietică“, „Săptămîna tineretului“ etc., aveau un caracter mult prea larg și se rezumau la generalități. Abundența prea mare de probleme, a avut ca rezultat că nu se aprofunda nici una. În felul acesta vitrinele noastre tematice nu s-au adaptat caracterului specific al instituției și n-au corespuns decît formal rolului pe care trebuiau să-l îndeplinească. Pe lângă aceasta, am mai greșit și la alegerea tipului de material cu care încercam să ilustrăm o temă. În loc să folosim bibliografia clasică sau originală ca fiind cea mai serioasă sursă a temelor respective, noi am preconizat folosirea tăieturilor din ziare și a articolelor din reviste, precum și a unui mare număr de broșuri. De la un timp am renunțat aproape definitiv la tăieturile din ziare, aceasta din cauză că ele conțineau comentarii pe marginea temelor, iar unii studenți se mulțumeau să și le însușească fără un criteriu critic, renunțînd la obligația de a mai adînci cu mijloace proprii problema respectivă.

N-am renunțat nici astăzi la vitrine cu teme comemorative, dar am introdus anumite schimbări de esență. Așa, de exemplu, cu ocazia comemorării zilei de naștere a lui Lenin, în expunerea cărților ne-am axat pe o singură problemă: „Lenin și problemele culturii“. Tematica noastră a îmbrățișat operele leniniste de bază, care tratează problemele științelor sociale, cele tehnico-științifice, despre învățămîntul public, literatură, presă și bibliotecă.

Cu ocazia aniversării a cincizeci de ani de la prima revoluție burghezodemocratică rusă, am prezentat o bibliografie de bază referitoare la această temă. Din operele lui Lenin am ales articolele care prezintă formulările esențiale privind diferitele sarcini de realizat, și periodizarea pe etape a revoluției. Cărțile deschise la articolele respective, au

fost aranjate atît cronologic cît și pe teme. Fiecare pagină deschisă a fost prevăzută cu un indicator cuprinzînd toate datele bibliografice necesare. Pe lângă aceste opere ne-am mai folosit și de lucrarea Istoria U.R.S.S. de Pankratova (în limba rusă).

În cinstea zilei de 1 Mai am aranjat în vitrine materiale care au sintetizat istoricul acestei zile de luptă a proletariatului, cu date din orașul și regiunea noastră. Am pornit de la primele începuturi și pînă la primul 1 Mai de după eliberare. Cu ajutorul paginilor alese din Documentele din istoria P.C.R. am redat din fază în fază linia și directivele partidului, iar răsunetul acestora a fost oglindit prin numerele festive ale ziarelor legale și cele din ilegalitate care au apărut în regiunea noastră.

În cadrul temelor de literatură beletristică, am oglindit în vitrinele noastre două figuri reprezentative ale poeziei românești și maghiare: Mihail Eminescu și Petofi Sandor. Răspîndirea operei lor a fost grăitor ilustrată prin prezentarea nenumăratelor ediții apărute în decursul deceniilor trecute și mai ales astăzi. Am ținut să accentuăm în mod special cît de răspîndite au fost traduceri din operele acestor două genii în limbile română și maghiară, dar nu am neglijat nici faptul răspîndirii lor universale în cele mai diverse limbi. În limita posibilităților date ne-am străduit să expunem și edițiile prime, trezind astfel interesul cititorilor noștri și asupra unor fonduri mai puțin cunoscute și de o deosebită valoare culturală și bibliofilă.

Cu ocazia schimbului de experiență între bibliotecile universitare din Cluj și Iași, la care s-a alăturat și Bucureștiul, am aranjat o vitrină în legătură cu aniversarea înființării Academiei Mihăilene. Au fost expuse lucrările tipărite ale primilor profesori ai Academiei Mihăilene care au luptat pentru învățămîntul superior în Moldova, pentru instruirea tineretului în limba maternă, pentru formarea de cadre intelectuale la noi în țară. Nu am neglijat să evidențiem nici faptul că la încheierea acestui prim for de știință romînească din Moldova, au contribuit cu munca și prezența lor unii profesori ardeleni care au fost invitați la diferite catedre. Printre aceștia au fost Vasile Fabian, Vasile Popp, iar mai tîrziu Eftimie Murgu, care a ținut primele lecții de filozofie. Un loc important în această expoziție îl ocupă manua-

lele de matematică de Gh. Asaki și de perspectiva lineară de St. Emilian, pe lângă alte lucrări similare care au pus bazele creației științifice din Moldova.

Tot din domeniul valorificării moștenirii cultural-științifice ține și vitrina consacrată operei și vieții savantului Emil. G. Racoviță. Prin această vitrină am deschis șirul prezentării moștenirii științifice a Universității din Cluj. Expoziția a cuprins atît operele de specialitate, cît și acele care se ocupau cu problema învățămîntului superior și a bibliotecilor.

Actuala mișcare științifică și culturală am propagat-o în cadrul vitrinei intitulată: „Activitatea academicienilor din Cluj pentru dezvoltarea culturii și științei în R.P.R.“. Au fost expuse operele personalităților eminate din Cluj ca: Emil Petrovici, Raluca Ripan, Grigore Benettato, Nyarady Erasmus, Palocsay Rudolf, David Prodan, Constantin Daicovici, Gaál Gabor, Nagy Istvan, Péterfy Istvan și alții.

Cu toate că, judecînd după aspectul de suprafață, vitrina închinată comemorării nașterii savanților D. I. Mendeleev și Ch. Darwin s-ar putea considera drept o simplă acțiune comemorativă al cărei folos și valoare le-am pus chiar noi în discuție, totuși credem că am reușit să ridicăm această comemorare la un nivel științific demn de o bibliotecă universitară. Exponatele au fost prezentate sub titlul: *Materia în veșnică mișcare* și am legat de această temă prezentarea operei celor doi savanți a căror activitate prezenta pentru documentarea acestei legi un punct unghiular. În expunerea operelor am respectat ordinea cronologică a creării și editării. Lucrările au fost prezentate în limbile romînă, maghiară,

cît și în limbile originale — rusa și engleza — mai cu seamă acolo unde am dispus de ediții prime originale.

Cu aceeași exigență ne-am ocupat și de sărbătorirea zilei de 7 Noiembrie, reliefind una dintre mărețele înfăptuiri ale Marii Revoluții Socialiste din Octombrie sub titlul: *Consecvența politică de pace a Marelui Octombrie*. Aci am cuprins o bibliografie sumară a coexistenței pașnice (24 titluri) care pînă acuma nu a fost publicată și reprezenta un aport original.

Pentru popularizarea unor fonduri rare și prețioase am expus volume din edițiile vechi și din timpul ilegalității ale clasicilor marxism-leninismului. Despre existența și circulația acestor cărți înainte de 23 August, a apărut mai tîrziu și articolul tov. director Mihăilescu. Am reluat această temă și am organizat vitrine în care am prezentat cîteva ediții prime originale în limba germană și edițiile cele mai citite în limbile romînă și maghiară, înainte de 23 August.

Prin aceste cîteva exemple am dorit să ilustrăm începuturile noii noastre orientări în folosirea agitației vizuale cu un conținut mai adînc, potrivit nivelului unei biblioteci științifice. Străduința noastră de a ridica nivelul calitativ a dat anumite rezultate încurajatoare, deoarece am putut constata că interesul cititorilor față de vitrinele cu cărți a crescut. Nu numai că se opresc în fața lor, dar fac și notițe pe baza datelor bibliografice vizibile, iar sugestiile pe care aceste vitrine le dau cititorilor se traduc prin cererile acestora de a împrumuta cărțile expuse.

Sperăm că publicarea rezultatelor primelor noastre încercări va servi colegilor noștri de la bibliotecile cu caracter similar, drept bază de pornire pentru discutarea problemelor ridicate mai sus.

Una din vitrinele Bibliotecii centrale universitare din Cluj

CONCURSUL pentru citirea literaturii „IUBIȚI CARTEA”

VIN BUN EXEMPLU

650 de înscriși la concursul „Iubiți cartea”! Iată rodul muncii entuziaste și neobosite desfășurate de lucrătorii bibliotecii raionale din Botoșani.

Ceea ce a contribuit în mod hotărâtor la sporirea simțitoare a înscrierilor la concurs, a fost munca sistematică desfășurată la secția de împrumut. Procedând cu mult tact, lămurind pe cititori cu ocazia schimbului de cărți asupra rostului concursului și a condițiilor de obținere a insignei „Prieten al cărții”, lucrătorii bibliotecii au deșteptat interesul multor cititori pentru concurs.

Paralel cu munca de lărgire a rîndurilor participanților la concurs, lucrătorii bibliotecii raionale Botoșani s-au ocupat îndeaproape și de îndrumarea lor spre lectura cărților înscrise în bibliografia obligatorie și la alegere. Cercetarea fișelor cititorilor cu mențiunea „concurs” dovedește grăitor acest lucru.

De cînd s-a înscris la concurs, cititorul Jaba Petru a citit din bibliografia obligatorie lucrările: Sarcinile Uniunilor Tineretului de V. I. Lenin, Momente și schițe. Vol. 1—2, de I. L. Caragiale, Amintiri din copilărie de Ion Creangă, iar de curînd a împru-

mutat de la bibliotecă din cărțile la alegere, romanul Zile și nopți de Konstantin Simonov. Și cititoarea E. Guttman împrumută cu regularitate cărți din bibliografia concursului. Pe fișa ei se găsesc înscrise înafara cărților obligatorii, romanele: Mama de Maxim Gorki, Ultimul din Udeghe de A. Fadeev, Furtuna Vol. 1—3 de Vilis Lațis. Asemenea lor sînt și cititorii Vieru Tatiana, Popovici Aurița, Meirovici Liza ș. a.

Discuțiile purtate la secția de împrumut au arătat colectivului bibliotecii că simpla lectură a cărților nu reprezintă garanția succesului la discuțiile finale. S-a văzut că unii cititori nu înțeleg în mod temeinic problemele dezbătute în paginile unei cărți și că deci au nevoie de ajutor în această direcție. În ajutorul unor asemenea cititori, colectivul bibliotecii, cu sprijinul corpului didactic din localitate, a organizat diferite manifestări de masă în jurul unor cărți din bibliografia concursului. Astfel, s-au făcut recenzii asupra romanelor: Așa s-a călit oțelul de N. Ostrovski, Clocoțe de A. G. Vaida, Tăunul de E. Voinici și o consfătuire asupra cărții Tovarăși de arme de Konstantin Simonov. Ca o metodă

Inminarea brevetelor și insignelor de „Prieten al cărții” la biblioteca raională din Botoșani

nouă în ajutorul participanților la concurs au fost organizate și conferințe asupra vieții și operei unor anumiți scriitori din bibliografia concursului.

De îndată ce primii participanți care citiseră bibliografia necesară au cerut întrunirea comisiei, lucrătorii bibliotecii s-au preocupat îndeaproape ca discuțiile finale să decurgă în cele mai bune condiții.

Cu două săptămâni înainte de data fixată pentru ținerea discuțiilor finale, candidații au fost rugați să dea bibliografia citită. Comisia, formată din bibliotecarul șef al bibliotecii raionale, trei profesori și reprezentantul comitetului raional U.T.M., a hotărât apoi ca fiecare să-și aleagă un număr de cărți din cele enumerate de candidați în bibliografia lor, cu scopul de a pregăti din vreme problemele principale ce se desprind din aceste cărți și asupra cărora urmau să fie purtate discuțiile. Cu o zi înainte de data ținerii discuțiilor finale, comisia s-a întrunit din nou, stabilind pe baza bibliografiei indicată de participanți, cărțile ce vor fi discutate cu fiecare în parte, astfel că în cadrul unei grupe să se evite repetarea discuțiilor asupra aceleiași cărți. Ca un lucru pozitiv, trebuie remarcat și faptul că membrii comisiei au discutat cum să angajeze discuțiile cu cititorul,

potrivit cu pregătirea lui pe baza studierii fișei fiecărui candidat. Astfel, organizate, discuțiile finale au reușit să-și atingă scopul — acela de a verifica în ce măsură s-a pregătit candidatul ca să merite insigna de „Prieten al cărții”.

Inminarea insignelor de „Prieten al cărții” celor reușiți la cele două discuții finale organizate pînă acum, a fost folosită de bibliotecari ca un bun prilej pentru popularizarea concursului.

*

Succesele dobîndite pînă în prezent de biblioteca din Botoșani au creat un imbold și mai puternic în sînul colectivului acestei bibliotecii de a munci cu mai mult elan la popularizarea concursului „Iubiți cartea”. În planul de muncă al bibliotecii pe anul acesta au fost înscrise o serie de noi recenzii, consfătuiri, seri de ghicitori literare. Iar pentru o mai bună pregătire a participanților, colectivul bibliotecii, cu sprijinul membrilor corpului didactic din comisia de concurs, a luat inițiativa de a organiza și consultații menite să ajute pe participanții la concurs la clarificarea unor probleme insuficient înțelese din lecturile lor. În același scop, se lucrează în prezent la o bibliografie care să cuprindă recenzii sau studii mai importante referitoare la cărțile înscrise în bibliografia concursului.

In timpul discuției finale

70 ANI DE LA NAȘTEREA LUI G. TOPÎRCEANU

Cu prilejul împlinirii a 70 de ani de la nașterea lui G. Topîrceanu — 23 martie 1886 — ne-am adresat scriitoarei Otilia Cazimir rugînd-o să prezinte pentru cititorii revistei noastre cîteva aspecte ale vieții și operei regretatului poet.

Răspunzînd invitației noastre, Otilia Cazimir ne înfățișează una din laturile caracteristice ale acestui mare poet — și anume exigența critică față de felul cum trebuie prezentată opera literară, grija ce l-a stăpînit totdeauna pe poet de a-și desăvirși opera și de a transmite această prețioasă experiență și celor care apelau la sprijinul lui.

Acest material va putea fi folosit de bibliotecarii care vor organiza manifestări în jurul operei lui G. Topîrceanu, înfățișînd și acest aspect semnificativ din munca sa de creație.

G. TOPÎRCEANU... profesor de literatură

OTILIA CAZIMIR

Cu mult înainte de a-i fi trecut cuiva prin minte ideea unei școli de literatură, G. Topîrceanu obișnuia să spună:

— De ce să existe, adică, școli de așa zise „Arte frumoase” și Conservatoare de muzică și teatru, — iar bieții scriitori să fie lăsați să se descurce singuri, fiecare de capul lui și după propriile lui puteri? Ori poate că literatura nu e socotită și ea drept o „artă frumoasă”, ca să merite aceiași atenție? De ce să rămînă irosită toată uriașa experiență a înaintașilor noștri și a noastră, a celor care, pe zi ce trece, sintem tot mai „înaintași”? De cită trudă, de cită pierdere de timp am fi scutiți, dacă un Eminescu, un Caragiale, un Sadoveanu, ne-ar fi împărtășit cîte ceva din felul lor de a crea, din acele taine ale meșteșugului pe care ne batem capul să le descoperim în opera lor? Asta n-ar însemna — cum cred unii — că s-ar umplea lumea de pseudoeminești, pseudocaragiali și pseudosadoveni (parcă așa nu s-a umplut?...). Mulți ar rămînea în drum, cum rămîn și acum. Însă celor aleși, celor în stare să plece înainte pe propriile lor picioare, — drumul le-ar fi mai neted, mai ușor de străbătut. Parcă toți absolvenții școlii de Arte frumoase ajung pictori sau sculptori? Majoritatea rămîn doar profesori de desen și caligrafie...

*

G. Topîrceanu a fost — și nu întîmplător, ci pentru că a vrut-o — un neîntrecut

„profesor de literatură”. Dacă alții se sîesc s-o mărturisească, o mărturisesc eu, care am fost printre primii lui „elevi”. Era ne-crușător, dar avea o răbdare cu totul ne-așteptată la un om atît de iute ca el, și mergea cu meticulozitatea pină acolo, încît se ocupa chiar și de felul de a scrie grafic al elevilor săi.

Eram încă școlăriță și, ca mai toate fetele la o anumită vîrstă, imitam fără să-mi dau seama (pentru că mi se părea grozav de „distins”) scrisul profesoarei mele de limba romînă.

— Ce-s codițele astea la *m* și la *n*? Și de ce nu legi literele între ele? Cînd ai să dai un manuscris la tipar și are să-ți iasă plin de greșeli, ai să zici că n-ai noroc și că vinovați îs cei de la tipografie! Învață-te să scrii citeț și renunță la zorzoane. Cu voînță, se poate. Nici mie nu mi-a fost chiar așa de ușor la început. Dar acum, să mai pretindă cineva că mi-a făcut o greșeală de tipar *din vina mea*!

(G. Topîrceanu avea teroarea greșelilor de tipar).

*

— Nimic de prisos. Pentru un adevărat artist, faptul de a îngămădi cit mai mult material poetic nu are nici o importanță. Așa ceva se găsește pe toate drumurile: numai să întinzi mina! Importanță are, însă, trierea acestui material — munca de selecționare. Taie tot ce nu e absolut necesar și nu lăsa lucrul din mînă pină ce fiecare cu-

vint nu e la locul lui, exact acolo unde i se cuvine. Citește-l pe Caragiale: găsești măcar un singur cuvânt pe care să-l poți înlocui cu altul mai potrivit, sau să-l poți muta mai încoace sau mai încolo?... Atita timp cit cuvintele se clatină în frază ca dinții în gura unei babe — ceea ce faci nu e încă „literatură”!

Dar „lecția” cea mai prețioasă, cea mai impresionantă pe care o putea oferi G. Topirceanu celor ce aveau norocul să trăiască în apropierea lui, era însuși felul său de a lucra. Îmi aduc aminte de munca uriașă, aproape neomenească, pe care a cheltuit-o el ca să scrie *Rapsodiile de toamnă*. Arunca atita material după care mi se rupea inima, atita bătea și întorcea pe toate fețele cite o strofă, pentru ca în ultimul moment s-o ia de la capăt, — încit nu obosise numai el, ci și eu, care nu asistam decit o oră sau două pe zi la munca aceea de oenaș. Săptămîni la șir a trudit cu înverșunare, cu dușmănie parcă — pentru că la urmă să ne dea strofele acelea melodioase, scripitoare și transparente, cu aerul că erau improvizate.

— Vai, ce ușor trebuie să fi scriind dumneata! — îi spunea cite o duduie, candi dată la poezie.

— Desigur. Mă culc cu mîinile sub cap, mă uit în plafon... și poezia se face singură! — îi răspundea, foarte serios, G. Topirceanu.

Răspunsurile pe care le dădea el la „Poșta redacției” colaboratorilor în spe ai revistei „Însemnări literare” (revistă care a făcut puntea între „Viața Românească” de înainte și cea de după primul război mondial), sînt exemple cu totul neobișnuite de conștiințiozitate literară. Cerceta cu atenție tot materialul care se primea la redacție (și se primea, nu glumă: muzele tăcuseră între arme și acum se răzbunau!) Și de cite ori găsea la vreun debutant o scinteie de talent, îi răspundea. E drept că uneori se mai răzbuna și el pe acei care îi furau timpul de lucru și-i puneau nervii la grea încercare. Atunci scotea ghiarele ca o pisică, și răspunsurile lui de la „Poșta redacției” zgîrțiau, cu cruzimă.

Venea uneori cu buzunarele pline de mănuscrite și scrisori. Teancuri. Fuma și citea, citea și fuma. Apoi mi le arunca furios:

— Pe foc!

Încercam uneori să intervin: uite, asta parcă ar avea oarecare sensibilitate...

— Pe foc! Ba, dacă aș putea, l-aș pune și pe autor cu ochii pe foc... să se-nvețe minte!

Dar manuscrisele pe care le punea la o parte le recitea, și de multe ori, chiar dacă nu erau de-a dreptul publicabile, autorii respectivi primeau cite un răspuns de încura-

jare. G. Topirceanu, atit de zgîrcit la scris și atit de greoi cînd era vorba să „facă” o scrisoare (așa zicea, și din asta se vede cît îi venea de greu) — scria uneori cite trei sau patru la șir. Și niciodată toate la fel! Cu mulți scriitori s-a și imprietenit pe această cale. Îi scria lui Damian Stănoiu, Hortensiei Papadat Bengescu (din epoca *Apelor adinci* și a *Biancâi Porporata*), lui Dan Barbilian (din epoca lui *Nastratin Hoge* la *Isarlic*) și Sandrei Cotova, căreia i-a păstrat o lungă prietenie epistolară.

*

„Metoda” profesorului de literatură G. Topirceanu, prin excelență practică, era extrem de diversă. Ea mergea, trecînd prin toate variațiile intermediare, de la teorii și generalități (critică literară și polemici) la exemplificări (parodii, recenzii, „Poșta redacției”, corespondență cu scriitorii).

Munca aceasta de îndrumător, la care nu-l sileau numaidecît obligațiile unui secretar de redacție, a fost o muncă susținută și grea, de care trebuie să se țină seama, neapărat, atunci cînd se vorbește de activitatea lui G. Topirceanu și de rolul lui în literatura noastră.

Și mă gîndesc că dacă s-ar găsi cîteva care să adune tot materialul, ca să zic așa neoficial, răspîndit prin reviste sau dăruit prin scrisori particulare, — s-ar putea alcătui un prețios *Manual de literatură practică*, foarte de actualitate, de care ar beneficia din plin atîta tineri începători.

Iar pentru a ilustra unele afirmații, ar trebui să se fotografieze cîteva pagini din revistele în care G. Topirceanu și-a publicat, în ultimul său an de viață, cîteva fragmente din *Minunile Sfîntului Sisoe*; trei corecturi succesive, cu trei feluri de creioane, aplicate pe un text deja tipărit. — trecut, deci, prin ciurul celei mai severe autocritici literare! ¹⁾

Și cred că ar mai trebui căutate, acolo unde s-or fi găsind (dacă se vor mai fi găsind pe undeva) cărțile care au aparținut lui G. Topirceanu, cele mai multe pline de note marginale edificatoare. Mi-aduc aminte, între altele, de tratatul de Fizică al lui Branly și de cartea lui H. Bergson *Le rire et les rieurs*, cu paginile negre de adnotări suprapuse... ²⁾

1) De toate aceste corecturi, pe care le aveam împede în minte în succesiunea lor, am ținut seama atunci cînd, în 1937, am alcătuit volumul de „Postume”

2) Cu H. Bergson, G. Topirceanu „a discutat” în contradictoriu cîteva ani la șir, în afară de paginile cărții, într-o serie de note și observații scrise de-a dreptul în franțuzește, care trebuiau închegate cîndva laolaltă într-un studiu ce s-ar fi numit „Le rire et les lois du comique”.

Calendarul nostru

Aprilie 445 — (i.e.n.). S-a născut la Atena, Aristofan unul din cei mai mari autori de comedii din literatura universală. (m. 385 i.e.n.). El a scris peste 40 comedii, din care numai 11 sînt cunoscute în întregime, printre care *Norii*, *Paceu*, *Lysistrata*, *Viespile*, *Broaștele*.

În comediile sale, Aristofan zugrăvește luptele politice și sociale din vremea războiului peloponesiac, cîntînd războiul de apărare al poporului său, proslăvînd virtuțile eroilor și oamenilor cinstiți, demascînd pe cei ce luptau împotriva dreptății și a păcii, biciuînd pe falsii democrați strecurați în viața publică.

De consultat: Aristofan: *Norii*. București. E.S.P.L.A. 1955 (Prefață de Acad. prof. C. I. Balmuș, p. 3—16) (Colecția „Biblioteca pentru toți”); Nicolau V.: *Aristofan*. București, E.S.P.L.A., 1955, 68 p. (Colecția „Mica bibliotecă critică”).

2 aprilie 1805 — s-a născut în micul orășel danez Odensee, ca fiu al unui curelar sărac, Hans Christian Andersen.

Rămas orfan, pleacă la 14 ani, la Copenhaga să-și caute un rost în lume și după o crîncenă luptă cu sărăcia devine cel mai mare scriitor pentru copii. Povestile sale sînt inspirate din folclorul poporului său și al popoarelor pe care le-a vizitat, iar o mare parte din ele au la bază fapte din viața reală, biciuînd lingușirea și fățarnicia față de cei mari, aducînd prețioase observații asupra oamenilor și vieții.

De pe urma lui a rămas o vastă operă care în afară de povestiri cuprinde descrieri de călătorie, poeme, romane, piese de teatru.

Cele mai frumoase povești scrise de Andersen sînt cuprinse în volumul *Povești* apărut în Editura Tineretului.

La propunerea Consiliului Mondial al Păcii popoarele lumii au sărbătorit anul trecut 150 de ani de la nașterea lui.

De consultat: Andrei, Mircea: *Creatorul nemuritoarelor povești. 150 de ani de la nașterea lui Hans Christian Andersen*. Scînteia Tineretului, 3.IV.55, p. 2; Ungureanu, N.: *Hans Christian Andersen. România Liberă*, 2.IV.55, p. 2; Vajdov, Viktor: *Hans Christian Andersen*. Timpuiri Noi, 1955, nr. 14, p. 18—20.

9 aprilie. 403 ani de la moartea marelui scriitor realist francez François Rabelais (născut 1494). Povestitor genial, medic iscusit, Rabelais a fost în creația literară și în întreaga sa activitate un exponent al forțelor sociale înaintate ale vremii sale, un reprezentant de seamă al Renașterii. În opera sa fundamentală,

Gargantua și Pantagruel — inspirată din unele legende populare, — scriitorul supune unei critici caustice întreaga lume feudală, creînd cu măiestrie tipuri care exprimă esența forțelor sociale înaintate ale vremii sale și tipuri prin care satirizează forțele sociale care frînau dezvoltarea societății.

De consultat: Călin, Vera: *La patru sute de ani de la moartea lui François Rabelais*. În vol.: *Articole de critică*, București, E.S.P.L.A. 1954, p. 199-211. (Colecția „Studii literare”); Eftimiu, Victor: *François Rabelais*. În vol.: *Akadosmos*, București ESPLA, 1955, p. 167-178 (Colecția „Studii literare”); Niculin, L.: *François Rabelais (1494-1553)*. Timpuiri Noi, 1953, nr. 16, p. 15-17; Pop, M.: *400 de ani de la moartea lui Rabelais*, Scînteia, 9.IV.53, p. 2; Vianu, Tudor: *Arta lui Rabelais*. În vol.: *Probleme de stil și artă literară*. București. ESPLA, 1955, p. 129-146 (Colecția „Studii literare”).

14 aprilie. Moare în anul 1930 eminentul poet sovietic V. V. Maiakovski. Născut în anul 1893, în satul georgian Bagdadi, Maiakovski participă încă din liceu la mișcările revoluționare. Datorită acestui lucru el este arestat și apoi eliberat ca fiind minor. După încercarea de a urma pictura la Moscova, se consacră carierei de poet. Primul volum de versuri îi apare în anul 1913. În anul 1915 îl înțilnește prima oară pe Maxim Gorki, ceea ce va avea o mare influență pentru dez-

voltarea marelui poet. După Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, se numără printre primii scriitori care își pun pana în slujba revoluției, creind o poezie cu substanță revoluționară nespuse de viguroasă și sugestivă și cu o largă privire spre viitor. Dintre poemele sale celebre traduse și în limba română, amintim: *Vladimir Ilici Lenin, Poemul lui Octombrie, În gura mare* ș.a.

De consultat: Bratu, Bianca: Insemnări despre poezia pentru copii a lui Maiakovski, *Gazeta Literară*, 14.IV.55, p. 2; Crohmălniceanu, Ov. S.: Maiakovski și câteva probleme ale poeziei. In vol.: *Cronici și articole*, București, E.S.P.L.A. 1955, p. 157-172 (Colecția „Studii literare”); Dragomir, Mihai: Maiakovski și comanda socială. *Gazeta literară*, 14.IV.55, p. 2; Maiorescu, Toma George: Maiakovski cel mai mare poet al epocii noastre. Insemnări despre esetica lui Maiakovski, *Contemporanul*, 15.IV.55, p. 3.; Maslin, N.: Maiakovski (Monografie). București, Editura Cartea Rusă, 1951, 176 p.; Novicov, Mihai: Pilda veșnic vie a lui Vladimir Maiakovski. In vol.: *Pentru literatura vieții noi*. București, E.S.P.L.A. 1953, p. 411-420. (Colecția „Studii literare”); Novicov, Mihai: *Poezia creatoare de dragoste nouă*. *Tinărul scriitor*, 1955, nr. 4, p. 61-71.

19 aprilie 1848 — S-a născut la Tecuci, Calistrat Hogaș. După terminarea studiilor la Universitatea din Iași, Hogaș se dedică învățămîntului. El a funcționat ca profesor de liceu, de cele mai multe ori ca profesor suplimentar, la Piatra Neamț, Tecuci, Roman, Iași. Abia către amurgul vieții reușește să se statornicească ca profesor definitiv la Iași, iar la bătrînețe se întoarce la Piatra Neamț, unde moare în anul 1917.

Amintiri dintr-o călătorie și În Munții Neamșului constituie opera unui om pătruns de dragoste pentru țara și poporul său, patriot luminat, dornic de dreptate și adevăr.

De consultat: Ciopraga, Const.: Unele probleme de măiestrie artistică la Calistrat Hogaș. (Dintr-o comunicare ținută în cadrul societății de „Științe Istorice, Filologie și Folclor” Iași) *Iașul Nou*, nr. 2, p. 143-156; Ciopraga, Const.: Peisajul și portretul în creația lui Calistrat Hogaș, *Iașul literar*, 1955, nr. 6, p. 71-89.

21 aprilie 1897. Moare Ion Ghica. Născut la 16 august 1816 dintr-o familie de vechi boieri care au avut un rol conducător în Țările românești, Ghica face parte din tineretul care în secolul trecut a fost însuflețit de idei patriotice, activînd alături de forțele progresiste ale timpului său în societatea secretă „Frăția” și participînd la diverse acțiuni pentru pregătirea revoluției de la 1848. Părăsind idealurile revoluției, Ghica deține mai multe funcții de stat și apoi se retrage la moșia lui din Ghergani, unde moare în 1897. Principala operă literară a lui Ghica o constituie scrisorile adresate prietenului său, poetul Alecsandri, reunite în volumul *Scrisori către V. Alecsandri* apărut în anul 1953, în colecția „Biblioteca pentru toți”. Valoarea acestor scrisori constă nu numai în dezvoltarea anumitor aspecte sociale din jurul lui 1880 ci și în arta cu care, luînd o atitudine critică, scriitorul reușește să reinvie momente și figuri din prima jumătate a secolului al XIX-lea.

De consultat: Ghica, Ion: *Scrisori către V. Alecsandri*. București, E.S.P.L.A. 1953, (Prefață de Ion Manole p. 3-24). (Colecția „Biblioteca pentru toți”).

23 aprilie 340 de ani de la moartea celebrului scriitor Cervantes. Miguel de Cervantes Saravedra s-a născut în Spania, la Alcalá de Henares, în 1547. El a fost în tinerețe cameristul unui cleric italian pe care îl părăsește avîntîndu-se în viață și devenind eroul unor aventuroase peripeții războinice. Își pierde un braț în lupta de la Lepanto și mai târziu cade rob în mina unor pirați. Este răscumpărat după 5 ani de robie, dar e tîrît după aceea în fața justiției și ruinat moare într-o cruntă mizerie. Opera sa de căpelenie *Don Quijote* (apărută în Editura Tineretului) este oglindirea realităților și critică a unor adevăruri istorice privitoare la perioada cavalerialismului ce murea în timp ce se naștea burghezia.

La propunerea Consiliului Mondial al Păcii s-au sărbătorit anul trecut 350 de ani de la apariția primei părți a celebrului roman *Don Quijote*.

De consultat: Bergamin, José: *Cervantes*. În *apărarea păcii*, 1955, nr. 50,

23 aprilie. Se implinesc 340 de ani de la moartea celebrului dramaturg William Shakespeare, care s-a născut în anul 1564 la Stratford, ca fiu al unui mănușar. Datorită dificultăților materiale ale tatălui său, este nevoit să-și câștige existența încă de la vârsta de 16 ani. Mai târziu, Shakespeare pleacă la Londra unde profesează diverse meserii: corector, stilizator, copist la un birou de avocatură și actor. În acest timp scrie două poeme lirice precum și un ciclu de sonete. Shakespeare începe apoi să scrie celebrele sale piese, jucate cu însuși autorul în distribuție. În primăvara anului 1610 se retrage în orașul său natal, unde rămâne pînă la sfîrșitul vieții.

Răspunzînd dorințelor maselor din țara noastră de a cunoaște opera acestui clasic al literaturii mondiale, Editura de Stat pentru literatură și artă a luat inițiativa de a o traduce. Pînă în prezent au apărut două volume de *Opere* care cuprind cunoscutele piese *Regele Ioan*, *Comedia erorilor*, *Romeo și Julietta*, *Richard II*, *Negufătorul din Veneția* și *Iuliu Cezar*.

De consultat: Shakespeare, William: *Opere*. [Vol. I.] București, E.S.P.L.A. 1955, (Studiu introductiv de Mihnea Gheorghiu p. 5-53). (Colecția „Clasicii literaturii universale”); Comarnescu, Petru: *Noile traduceri din teatrul lui Shakespeare*. [Opere. Vol. 1 și 2], *Gazeta literară*. 11.VIII.55, p. 5; Vianu, T.: *Eminescu și Shakespeare*. *Gazeta literară*, 22.IV.54, p. 1.

29 aprilie 1918. Se stinge din viață la Iași, scriitorul Barbu Ștefănescu Delavrancea. S-a născut la București în 1858. Tatăl său, căruțar, locuia în mahalaua Delea Nouă. După terminarea facultății de drept, Delavrancea începe să desfășoare o fecundă activitate literară și publicistică, influențată în tot ceea ce a avut mai bun, de contactul scriitorului cu mișcarea muncitorească. Delavrancea a fost colaborator la un mare număr de reviste și ziare: „România Liberă”, „Drepturile omului”, „Epoca”, „Lupta literară”, „Revista Nouă”, „Voința națională”, „Viața”, „Flacăra”. ș.a.

Forțat de nevoi financiare, Delavrancea se angajează în viața politică, activînd rînd pe rînd cînd în partidul liberal, cînd în cel conservator, uitînd părerile pe care le avusese în tinerețe despre boieri și burghezi.

El figurează în istoria noastră literară ca un mare scriitor, care, în cea mai realizată parte a operei sale, s-a călăuzit de metoda de creație a artei realiste.

De consultat: Delavrancea. [B., St.]: *Opere*. [Vol. 1.] Proză. București, E.S.P.L.A., 1954 (Prefață de Aurel Martin, p. 5-37) (Colecția „Clasicii romîni”); Iosifescu, Silviu: *Cu privire la Delavrancea*. *Gazeta Literară*. 21.VII.55, p. 2; Martin, Aurel: *Părerile lui Delavrancea despre literatură și artă*. In vol.: *Literatura noastră clasică*. București, E.S.P.L.A. 1953, p. 199-221 (Colecția „Studii literare”); Sadoveanu, Mihail: *Barbu Delavrancea*. In vol.: *Evocări*. București, E.S.P.L.A., 1954, p. 158-161 (Colecția „Studii literare”).

30 aprilie. Se implinesc 60 de ani de la moartea lui Traian Demetrescu, care s-a născut în anul 1866 la Craiova. De tînr el se afirmă ca un poet de valoare, publicînd un volum de versuri. Alternînd între gazetărie și creație literară propriu-zisă, scrie articole, versuri, nuvele, ba chiar și două romane, aproape toate străbătute de aceeași neobosită căutare a drumului către viață, către oamenii chinuți, exprimînd multe accente de revoltă împotriva strîmbei orînduirii sociale și dorința fierbinte de a-i ajuta pe cei obidiți să se elibereze. Dar ceea ce încununează această frumoasă activitate, este prezența scriitorului alături de muncitorime, numărîndu-se printre delegații acestora la Congresul de constituire a Partidului Social Democrat al muncitorilor din România din 1893, iar un an mai tîrziu e ales în comitetul executiv al clubului muncitorilor din Craiova. Ziarele muncitorimii „Gutenberg”, „Munca”, „Lumea Nouă”, „Evenimentul literar”, l-au avut printre colaboratorii lor de frunte. Mizeria îndurată, traiul nestabil de azi pe mîine, fac ca fizia să-l doboare în plină tinerețe.

De consultat: Demetrescu, Traian: *Opere alese*. București, E.S.P.L.A. 1951 (Introducerea de Geo Șerban. p. 3-32.) (Colecția „Biblioteca pentru toți”).

ȘTIRI DIN LUMEA CĂRȚILOR ȘI A BIBLIOTECILOR

Un număr de 765 lucrări științifice formează operele alese ale marelui savant mondial Frédéric Joliot Curie.

Aceste opere vor fi editate de către Academia de Științe din U.R.S.S. în anul 1956.

În același timp se anunță că Institutul de filozofie al U.R.S.S. va face să apară în cursul aceluiași an primul volum din Istoria filozofiei.

Agenția Tass anunță că scriitori autografe, până acum necunoscute ale marelui poet german Heine scrise în germană și franceză și adresate lui Teophile Gautier, lui Franz Liszt, marelui editor francez al epocii Michel Levi și scriitorului muzical Marc Escudier, au fost descoperite recent la biblioteca publică a orașului Leningrad.

Directorii bibliotecilor naționale ale republicilor din Uniunea Sovietică, s-au întrunit de curând la Moscova.

Scopul acestei conferințe a fost de a spori și coordona achiziționarea de cărți și reviste din S.U.A., Anglia, Franța și Germania.

Editurile sovietice au înscris în programul lor reeditarea unui număr

de 836 cărți pentru adulți și 411 cărți pentru copii, totalizând un tiraj de 180 milioane exemplare.

Se vor tipări opere complete și culegeri din Dostoevski, Krilov, Ivan Bunin, S. Esenin, V. Veresaev, A. Blok, Leonid Andreev, Șolohov, Kataev, Panfiorov, Saghinian, Gaidar etc.

Din literatura universală vor fi tipărite opere din Euripide, Corneille, Molière, Rabelais, Cervantes, H. Heine, H. Ibsen, Ivan Vazov, G. Flaubert, P. Merimee, H. G. Wells, Stefan Zweig, Bernard Shaw, Edgar Poe, P. Shelley, Conan Doyle, Sinclair Lewis, Rabindranath Tagore, H. Barbusse, A. Cronin, R. Kipling, Andersen, Frații Grimm, Perrault, Balzac, Gerhardt Hauptmann, J. Galsworthy etc.

De curind s-a deschis la Moscova o expoziție de literatură străină pentru copii, cuprinzând cărți de cultură generală și de știință popularizată.

Sînt expuse cărți apărute în ultimii ani în țările de democrație populară, precum și cărți apărute în țările capitaliste S.U.A., Anglia, Franța etc.

Ziarele din Moscova au publicat planul pe 1955 al Editurii Sovetski Pisatel.

Acest plan prevede tipărirea în anul viitor a unui număr de 300 titluri cu un tiraj total de 11 milioane exemplare printre care vor figura opere ale scriitorilor din republicile unionale și anume 44 cărți de proză, 90 culegeri de poezii și 40 de critici și teorie a literaturii.

Postul de radio Pekin a anunțat de curind că în China a început traducerea și publicarea operelor complete ale lui Lenin.

Primul volum din aceste opere a apărut luna trecută și a fost primit cu mare entuziasm de oamenii muncii chinezi.

La clubul activiștilor culturali din Sofia a avut loc o serată închinată sărbătoririi a 75 de ani de la nașterea marelui nostru scriitor, Mihail Sadoveanu, la care au luat cuvîntul scriitorii bulgari Cămen Calcev, secretarul Uniunii scriitorilor bulgari și Climent Tzacev care au vorbit despre opera și viața marelui prozator român, amintind că operele sale Baltagul, Miștea Cocor, Nada florilor și altele au fost traduse în limba bul-

gară, bucurându-se de o apreciere bine meritată a cititorilor bulgari.

La Sofia a apărut de curând cel de al XIV-lea volum din operele lui Gheorghe Dimitrov.

Volumul a fost editat în 20.000 de exemplare și s-a epuizat din primele zile după apariția în librării.

Cu acest volum s-a terminat publicarea operelor complete ale lui Gheorghe Dimitrov.

In R.P.F. Iugoslavia, editura Svetlost a sărbătorit 10 ani de la înființare. După cum relevă ziarul *Politica*, această editură a adus o importantă contribuție la dezvoltarea culturii iugoslave. În special, colecția „Scriiturii din iugoslavia” conține multe opere ale scriitorilor clasici și contemporani. S-au editat până acum 663 de opere ale scriitorilor iugoslavi și de peste hotare.

Biblioteca centrală din Hanoi, capitala Republicii Democratice Vietnam a organizat recent o expoziție în care au fost expuse unele scenarii alese între cele 200 pelicule cinematografice, precum și cărți selecționate din cele 260.000 de volume

primite de la Moscova, parțiale din ele în limba franceză.

Continuându-și activitatea de a asigura răspândirea operelor reprezentative ale diferitelor popoare, organizația U.N.E.S.C.O. a anunțat că sînt în curs de traducere 60 asemenea opere.

Printre acestea se află în proiect publicarea a trei antologii a scriitorilor chinezi contemporani, una din acestea privind opera lui Kuo Mo Jo.

Cunoscutul scriitor german Erik Maria Remarque care a debutat în literatură cu celebrul său roman *Pe frontul de Vest* nimic nou denunțînd prin paginile acestuia oronile războiului, s-a întors în Germania occidentală după un îndelungat refugiu în America, reluîndu-și activitatea literară.

Noul său roman *Insula Speranței* care este tot un rechizitoriu îndreptat împotriva războiului și a hitlerismului, nefiind pe placul guvernanților de la Bonn, a fost masacrat la cenzură, fiind de nerecunoscut, după cum arată chiar autorul.

In Germania occidentală se accentuează pe zi ce trece îndrăzneala cercurilor hitleriste, care în ultimul timp încearcă să readucă în circulație, odioasele cărți pu-

blicate sub Hitler, pentru consolidarea regimului său criminal.

Astfel, operele nazistului Alfred Rosenberg și ale altor naziști, au fost expuse la tîrgul din Frankfurt.

Cazul fiind adus la cunoștința autorităților și acesteia refuzînd să intervină, librarii participanți la acest tîrg au îndepărtat cu forța cărțile naziste.

In Anglia se pregătește publicarea colecției complete ale scrisorilor lui Ch. Dickens. La culegerea lor se lucrează din anul 1949, colectivul reușind să descopere multe materiale noi, atît în Anglia cît și în străinătate. Se vor edita, cu aproximație, 10.000 de scrisori ale lui Dickens, ceea ce înseamnă 8 volume. Primul volum va apare în anul 1957.

La New-York a apărut o culegere a noilor povestiri a lui Howard Fast intitulată *The Lost Supper*. Ea conține 16 povestiri scurte pe teme istorice și de actualitate.

In Chile, (America de Sud) a început să apară o revistă literară *La gazeta de Chili* editată de Pablo Neruda. Ea apare lunar și conține probleme de literatură, teatru, cinematograf, muzică și artă plastică.

Ne scriu **CORESPONDENȚII**

Regulamentul de funcționare și organizare a bibliotecilor din sistemul Ministerului Culturii prevede printre altele, ținerea de către bibliotecă, de două ori pe an, a dărilor de seamă în fața cititorilor, ca metodă de îmbunătățire a activității bibliotecilor.

Până acum, biblioteca noastră nu a mai organizat asemenea acțiuni, de aceea cu întreg colectivul de muncă ne-am străduit să o pregătim cât mai bine. Prin această acțiune, biblioteca a urmărit în primul rând stabilirea unei legături mai stricte cu cititorii, cunoașterea părerilor acestora despre munca bibliotecii și folosirea propunerilor pentru îmbunătățirea muncii noastre în viitor.

Într-o oarecare măsură, putem afirma că am reușit să atingem scopul propus.

Pregătirile au constat în întocmirea din timp a unei dări de seamă cit mai complete, popularizarea prin afișe a acțiunii și mobilizarea celor mai buni și activi cititori, vîrstnici, tineri și copii, pentru a participa în ziua fixată.

Darea de seamă s-a ținut în sala de lectură a bibliotecii în fața a peste 80 de cititori. După ce am prezentat activitatea depusă de biblioteca noastră în cursul anului 1955, numeroși cititori au luat cuvîntul. Ei au scos în evidență felul cum au fost deservii de colectivul bibliotecii noastre la sala de imprumut și la sala de lectură, cum i-a ajutat cartea în activitatea lor, arătîndu-și părerile despre organizarea și cuprinsul fondului de cărți al bibliotecii, cum au fost organizate manifestările de masă, etc. De un real folos pentru noi au fost sezișările făcute de unii cititori despre lipsurile bibliotecii precum și propunerile pentru înlăturarea lor.

Astfel, tov. Páll Andras a arătat greutățile ce le au cititorii maghiari și germani în consultarea cataloagelor, considerînd că felul cum sînt întocmite în prezent nu-i ajută la găsirea rapidă a cărților în aceste limbi. Lipsa de fișe de trimitere în catalogul alfabetic și sistematic precum și a unui îndreptar asupra modului cum trebuie folosite cataloagele, fac destul de greoaie consultarea lor.

Tov. Lupescu V. relevă faptul că biblioteca s-a ocupat prea puțin de educarea cititorilor în ceea ce privește păstrarea în bune condiții a cărților împrumutate cit și restituirea lor la timp. De aceea unele cărți sînt deteriorate și murdare, iar de multe ori, cititorii nu găsesc unele cărți, deoarece sînt ținute cu lunile de anumiți cititori.

Tov. Gălăvan, muncitor la „Strungul”, a cerut ca biblioteca să aibă mai multe reviste de specialitate în domeniul tehnic. De asemenea, cititori ca tov. Kiss și Băliban au arătat lipsa de reviste pentru copii în limbile maghiară și germană, cit și a cărților din domeniul științific.

Alți cititori au arătat necesitatea mării rețelei bibliotecilor de casă în diferite cartiere ale orașului, aprovizionarea bibliotecii cu cărți tehnice și științifice, iar manifestările de masă cu cartea să fie organizate cit mai temeinic.

Toate aceste sezișări și propuneri, constituie pentru noi un prețios ajutor în activitatea de viitor, deoarece ne-au fost arătate în spirit tovarășesc unele lipsuri pe care trebuie să le înlăturăm cit mai repede, pentru a da activității noastre un conținut cit mai înalt și mai bogat.

HIRSCHHORN ALEXANDRU
directorul bibliotecii centrale regionale
Orașul Stalin

Pentru îmbunătățirea muncii de îndrumare a bibliotecilor în cursul anului 1956, secțiunea culturală regională Suceava a chemat la întrecere secțiunea culturală regională Iași. Cele două secțiuni au căzut de acord să urmărească, între altele, următoarele obiective :

— Creșterea numărului de cititori cu 20% față de 1955 la bibliotecile raionale și regionale și cu 15% la cele sătești ;

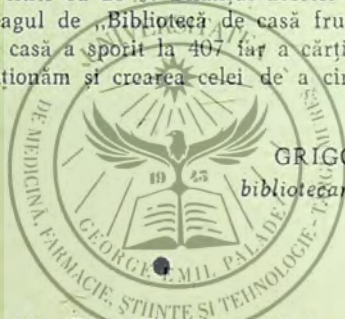
— Realizarea unui număr de 22.000 înscriși la concursul „Iubiți cartea” și a unui număr de 7.000 purtători de insignă;

— Organizarea lunară a seminariilor de 2 zile cu bibliotecarii salariați sub îndrumarea directă a regiunii; realizarea în întregime a reprofiliării fondului de cărți prin intermediul fondului de schimb de pe lângă biblioteca centrală regională; înființarea unor biblioteci mobile în toate colțurile roșii ale G.A.C.-urilor, răspândirea cărților agrotehnice în proporție de 25% față de numărul total al cărților citite; realizarea unui număr de cel puțin 4 biblioteci de casă în fiecare centru de raion; organizarea temeinică a practicii cu bibliotecarii noi în muncă, îndrumarea bibliotecilor școlare și sindicale, etc.

Cele două secțiuni se informează reciproc asupra realizărilor și măsurilor luate și își trimit extrase din planurile de muncă și din dările de seamă privind munca cu cartea.

GHEORGHE IONAȘCU
îndrumător cu bibliotecile al secțiunii
culturale regionale Suceava

Învățând din experiența bibliotecilor din Capitală, colectivul bibliotecii regionale Bacău a organizat cu sprijinul comisiei de femei primele 4 biblioteci de casă. Ele au reușit în scurt timp să atragă în jurul lor peste 200 de cititori, cu un număr de aproape 1000 de cărți citite. Pentru intensificarea activității bibliotecilor de casă, tov. Maria Zugrăvel, care răspunde de biblioteca nr. 2, a lansat o chemare la întrecere, propunând ca obiective mărirea numărului de cititori cu 15% iar a cărților citite cu 20%. Bilanțul acestei întreceri câștigată de tov. Anatoli Achiliuc, care a primit și steagul de „Bibliotecă de casă fruntașă pe oraș” a arătat că numărul cititorilor la bibliotecile de casă a sporit la 407 iar a cărților citite la 3689. Totodată, ca un bun rezultat al întrecerii menționăm și crearea celei de a cincea biblioteci de casă condusă de tov. Ela-Moscovici.

GRIGORE MAZAREANU
bibliotecar șef la biblioteca regională
Bacău

Ca bibliotecară a casei de citit „Tudor Vladimirescu” din satul Bărăști, raionul Fălțiceni, am căutat să-mi organizez cit mai bine munca pentru a răspîndi cartea în mijlocul țăranilor muncitori. În primul rînd, cu ajutorul colectivului voluntar am organizat colportajul de cărți la domiciliul țăranilor muncitori. Am organizat și trei cercuri de citit care își desfășoară activitatea pe baza unor planuri de lectură, întocmite de mine pentru fiecare în parte. De asemenea, organizez regulat și recenziile unor cărți cum a fost, de pildă, de curînd cea a romanului *Tinăra Gardă* de A. Fadeev.

EUFROSINA VASILIU

Collectivele de muncă ale unităților „Librăria noastră” din comunele Gurahonț și Sebeș, din raionul Gurahonț, regiunea Oradea, și-au propus unele măsuri menite să ducă la intensificarea difuzării cărții la sate. Se vor organiza în acest scop expoziții de cărți la gospodăriile agricole colective din Pescari și Dieci, iar la căminele culturale vor fi trimise caravane pentru difuzarea cărții. De asemenea, conducerea celor două unități și-a propus să asigure pentru cercurile de citit de la sate cărțile cele mai corespunzătoare.

IOAN COȚOI
îndrumătorul pentru raionul Gurahonț al
Centrului de librării și Difuzarea cărții

Cîteva materiale despre realizările sfaturilor populare

În perioada campaniei electorale pentru alegerea de deputați în sfaturile populare, bibliotecarii au un rol important în popularizarea broșurilor pentru lămurirea alegătorilor în legătură cu realizările sfaturilor populare în toate domeniile, activitate care de altfel trebuie să aibă un caracter permanent.

Printre broșurile care trebuie popularizate, amintim Sfaturile populare gospodăresc orașele și comunele de T. Manda. Ea înfățișează realizările sfaturilor populare cu ajutorul deputaților, comisiilor permanente și a comitetelor de stradă, descriind cum au reușit aceste formațiuni cetățenești să antreneze masele la acțiunea de înfrumusețare a unor orașe și comune din țara noastră.

T. Manda prezintă printre altele activitatea sfatului popular din orașul Vasile Roaită, care a condus lucrările pentru înfrumusețarea litoralului plantînd peste 10.000 de pomi, realizînd cîteva hectare de parcuri și colțuri verzi, efectuînd lucrări de canalizare și apă, etc. Autorul descrie apoi aspecte din munca edilitară a diferitelor regiuni ale țării, între care și munca de electrificare și înfrumusețare a capitalei noastre.

Lucrarea *Activiste pe țărîm obștească* se ocupă de rolul important al femeilor în viața obștească. Astfel este arătată contribuția femeilor depute de la raionul I Mai din capitală în sprijinirea cantinei de ajutor popular, unde zilnic primesc masa aproape 100 de cetățeni fără familie. Un alt aspect este educarea și apărarea sănătății copiilor prin amenajarea de terenuri sportive și solare, confecționarea de obiecte de îmbrăcăminte pentru căminele de copii. Este zugrăvită de asemenea contribuția unei biblioteci de casă, unde sînt serviți peste 200 de cititori. Lucrarea mai descrie activitatea comisiilor de femei din Sibiu în cadrul cercului de cultură generală, evidențiind pe deputata Ana Blănaru din comuna Avrîg, care în campania agricolă de primăvară, a reușit să mobilizeze țărănimia la însămînțările de primăvară, aducînd și o contribuție la inițierea unei asociații de creștere a păsărilor. Popularizarea acestei broșuri în rîndurile femeilor care iau parte cu drepturi egale la alegerile de deputați în sfaturile populare, va trezi mult interes în rîndurile alegătorilor.

Broșura lui Dumitru Mircea intitulată *Muncim pentru culturalizarea maselor* prezintă însemnatele realizări ale puterii populare în domeniul lichidării neștiinței de carte și culturalizarea maselor. Autorul ne conduce prin diferite regiuni ale patriei noastre arătînd munca rodnică desfășurată de sfaturile populare de la sate în această direcție. Este prezentată îndeosebi activitatea căminelor culturale, pentru care s-au construit numeroase clădiri frumoase prin munca obștească și se descrie apoi activitatea educativă a bibliotecilor, indicîndu-se cifre în legătură cu numărul lor precum și al stocurilor de cărți, apoi activitatea brigăzilor artistice de agitație și rolul lor în mobilizarea țărănilor muncitori în executarea muncilor agricole. Autorul se ocupă și de munca cercurilor agrotehnice din comunele Hărman și Răcăciuni, unde din inițiativa sfatului popular, s-au dat prețioase îndrumări țărănilor muncitori privitoare la aplicarea regulilor agrotehnice.

În afară de aceste cărți, bibliotecile pot populariza numeroase lucrări de beletristică precum și materialele apărute în presă, care oglindesc aspecte din viața politică de pe vremea burghezo-moșierimii, scoțînd în evidență contrastul dintre falsitatea vieții politice din trecut și marile libertăți politice de care se bucură astăzi oamenii muncii din țara noastră.

BIBLIOGRAFIE

PARTIDE COMUNISTE ȘI MUNCITOREȘTI

Luptători pentru pace, socialism și fericirea poporului. Vol. I. București, Editura Tineretului, 1955, 344 p., lei 4,80.

Primul volum din *Luptători pentru pace, socialism și fericirea poporului* scos de Editura Tineretului prin îngrijirea Institutului de istorie a partidului de pe lângă C.C. al P.M.R., înfățișând scurte biografii ale unui mare număr de luptători ai clasei muncitoare, face să retrăiască înaintea cititorilor înălțătoare pagini din trecutul revoluționar al poporului nostru, amintind cuvintele minunate cu care Lenin a caracterizat pe eroii poporului: „Aceștia sînt oameni care au activat cu îndrăgire, cu perseverență în rindurile maselor proletare, contribuind la dezvoltarea conștiinței lor, la organizarea lor, la trezirea inițiativei lor revoluționare“.

Sînt povestite în carte viața și lupta celor mai buni fii ai poporului nostru, care au fost Ștefan Gheorghiu, Ion C. Frimu, Al. Constantinescu, Leonte Filipescu, Constantin Ivănuș, Gh. M. Vasilescu-Vasia, Ion Fonaghi, Haia Lifșit, Mauriciu Encel, Vasile Roaită, Ludovic Minschi, Donca Simo, Gheorghe Crosnef, Ilie Pintilie, Bela Brainer, Tereza Ocsko, Constantin David, Baruh H. Berea, Filimon Sirbu, Suzana Pîrvulescu, Nicolae Cristea, Petre Gheorghe, Elena Pavel, Iozsa Béla, Justin Georgescu, Andrei Bernat, Lazăr Grünberg, Vasile Tudose, Ștefan Plavăț, Olga Bancic, Constantin Godeanu.

Amintirea acestor eroi, viața lor exemplară, devotamentul și spiritul de abnegație de care au dat dovadă în lupta pentru cauza poporului, trebuie să fie exemplu și îndemn în lupta pentru consolidarea succeselor noastre, pentru întărirea Republicii noastre, împotriva dușmanilor interni și dușmanilor de moarte ai păcii și libertății popoarelor.

ȘTIINȚE NATURALE

JDANOV, G. B.: Razele cosmice. București, Editura Cartea Rusă, 1955, 48 p., lei 0,50. (Colecția „Știința pentru toți“).

Una din problemele strîns legate de dezvoltarea fizicii moderne este studierea proprietăților razelor cosmice, care nu mai departe decît acum o jumătate de secol, cînd au fost descoperite, prezentau încă un domeniu plin de mistere, ce păreau de nepătruns. Autorul acestei lucrări, arată progresele pe care știința le-a înregistrat în ultimii ani prin cercetările sferice care au dus la o serie de descoperiri interesante, stabilind că razele cosmice reprezintă un flux foarte rarefiat de nuclee atomice provenind din atomii substanțelor stelare și că ele pătrunzînd în atmosfera pămîntului antrenează energii de miliarde de electroni-volți. Aceste energii sînt caracteristice razelor cosmice și se deosebesc de toate celelalte radiații studiate în fizică. Mai departe, venind la problema realizărilor obținute de oameni de știință — și cei sovietici în special — în folosirea razelor cosmice, autorul subliniază imposibilitatea folosirii acestor radiații ca sursă de energie din cauza că fluxul de particule este foarte rarefiat și că acest flux nu poate fi dirijat. Totuși, razele cosmice au o importanță deosebită prin faptul că sînt folosite ca un instrument puternic cu ajutorul căruia fizica modernă poate pătrunde structura materiei și interiorul nuclear atomic. Progresele studierii razelor cosmice au permis succese însemnate și în alte domenii științifice cum sînt radioastronomia și astrofizica.

În general, studiul razelor cosmice, este interesant prin aceea că în locul ideilor metafizice despre imuabilitatea atomilor și a proprietăților lor, a impus concepția de interacțiune și de transformare mutuală a diferitelor

particule materiale, lichidind concepția cu privire la anumite deosebiri ce ar exista între radiație și substanță.

LITERATURĂ

GALAN, V. EM.: *Vecinii*. București, Editura Tineretului, 1956, 288 p., lei 4,30 (Colecția „Biblioteca țăranului muncitor”).

Revenit dintr-o lungă călătorie pe care a întreprins-o în China populară, scriitorul V. Em. Galan aduce câteva aspecte caracteristice ale uriașului proces de transformare prin care trece marele popor chinez în anii aceștia ai construirii socialismului. Cele patru nuvele din carte sînt consacrate problemelor satului chinez, care trăiește astăzi cu totul altă viață decît în trecut, datorită faptului că masele de țărani muncitori, smulse din mizeria și întunericul trecutului, ajutate și îndrumate de gloriosul Partid Comunist Chinez, se trezesc la o conștiință nouă și luptă cu însofletele să lichideze urmările vechiului regim.

În *Vecinii* scriitorul zugrăvește frământările țăranilor muncitori chinezi pentru transformarea socialistă a agriculturii, lupta lor împotriva dușmanului de clasă, cu calamitățile care pe vremuri făceau și mai amarnică viața chinuită a țăranului chinez și cu tot felul de alte neajunsuri, care rînd pe rînd sînt doborîte spre a deschide drumul către realizări minunate.

În cătunul Pauan, unde oamenii n-au cunoscut pînă acum 10 ani plugul de fier (*Voluntarii*) și unde recolta pe loturile luate în dijmă abia treceau de 500 kg. la hectar, se obțin azi recolte de peste 2000 kg. la ha. Într-un alt cătun, Sicou (*Muntenii*) unde pămîntul era fără valoare din cauza degradării la care l-a dus nepăsarea moșierilor, ogoarele au fost fertilizate.

În *Roșcovanul* se povestesc întîmplări caracteristice pentru felul cum decurge colectivizarea agriculturii, care devine zi cu zi cauza întregii țăranimi muncitoare din China.

HEINRICH, VALENTIN: *Cu prețul vieții*. București. E.S.P.L.A. 1955, 318 p., lei 5,30.

Acțiunea romanului se petrece în Jimbolia, orașel de graniță cu o populație multinațională. Aici se stabilește în anul 1899, împreună cu familia sa, Matthias Schmidt, pînă

atunci vizitiul contelui sîrb Ceconici angajîndu-se la fabrica de cărămizi în dorința unui cîștig mai bun.

În acest orașel își va petrece viața și eroul romanului, Mati, mezinul familiei. Datorită greutăților familiare, el va fi nevoit, întocmai ca frații și surorile lui mai mari, să muncească din fragedă copilărie. El face cunoștință cu mișcarea muncitorească prin fratele său mai mare Gyuri, unul din puținii muncitori din Jimbolia cu o dirză conștiință de clasă, care se ocupă de educația lui. După moartea lui Gyuri întîmplată în timpul primului război mondial, Mati va duce mai departe spiritul revoluționar al fratelui său. Intrînd în rîndurile P.C.R. el devine un luptător devotat pentru cauza clasei muncitoare.

Urmărind cronologic viața și lupta lui Mati, romanul face să reînvie zilele întunecate din preajma și din timpul celui de-al doilea război mondial, oprindu-se îndeosebi asupra mijloacelor folosite de hitleriști pentru a-i atrage pe germani în organizațiile fasciste și a le inocula otrava nazismului. Împotriva pericolului hitlerist, Mati, împreună cu alți șase comuniști, duc o luptă neîncetată, demascînd adevărata față a național-socialismului și a scopurilor ce le urmărește. Cei șapte tovarăși de luptă nu apucă însă să vadă cu ochii lor împlinirea idealurilor pentru care au luptat cu atîta ardoare. În zilele lui septembrie 1944, cînd hitleriștii ocupă pentru câteva zile Jimbolia, înaintea intrării trupelor sovietice, ei sînt uciși în mod barbar de vremelnicii ocupanți.

Înfățișînd problema luptei împotriva dezvoltării mișcării hitleriste în Banat, romanul lui V. Heinrich, arată că au existat forțe democratice, au trăit muncitori revoluționari curajoși în sînul populației germane din țara noastră, din rîndul cărora au ieșit, în condițiile regimului de democrație populară, fruntași, muncitori harnici, demni, serioși.

MAMIN-SIBIRIAK, D. N.: *Piinea*. București. Editura Cartea Rusă. 1955, 436 p., lei 9,50.

Cîntăreț neîntrecut al frumoaselor plaiuri natale, munții Urali, pentru care a nutrit întreaga sa viață o dragoste fierbinte, Mamin-Sibiriak a fost atras de schimbările ce s-au produs și în aceste ținuturi, ca de altfel în întreaga Rusie, la sfîrșitul secolului trecut cînd a început pîtrunderea capitalismului. Întîmplările din orașul Zapolie și din satele de pe riul Kliu-

cevaia, prefacerile care au loc aici de-a lungul a douăzeci de ani și pe care le înfățișează scriitorul în romanul *Piinea*, sînt grăitoare și semnificative pentru întreaga acea perioadă. Ca și în romanul *Milioanele lui Privalov*, care zugrăvea aceeași lume în bogatul Ural, pătrunderea relațiilor capitaliste formează obiectul atenției scriitorului și în *Piinea*. Aici, în această lume, un om inzebrat cum e Galaktion Kolobov, cu spirit inventiv, inteligent, dornic de muncă, este împins către ticăloșie și decădere de însăși exemplul celor ce-și zic conducători cinstiți și care nu sînt decît niște bogătași acaparatori și venali. Galaktion este înșurat cu sila de tatăl său, Mihei Zofici, care urmărește averea socrului. Atras în afaceri de bogătașii ținutului, Galaktion se va dovedi mai șiret ca ei, va deveni un exploatator mai nemilos al țăranilor producători de grâu, uitînd orice legătură de rudenie. Părăsită de soț, Serafima, soția lui Galaktion, se va stinge din cauza băuturii; Haritina, cumnata și întreținuta noului bogătaș va deceda și ea ca întreaga familie din care face parte. Bogăția nu-i va aduce fericirea lui Galaktion, dar va provoca nenorocirea unei regiuni. De aceea și răzmerițele țăranilor și tirgoveților nu vor întîrzia să izbucnească.

Faptele descrise în roman ilustrează un moment important din istoria dezvoltării capitalismului în Rusia, și anume pătrunderea și instaurarea puterii băncilor, ca o adevărată pecingine în viața acestor ținuturi, care ar putea fi frumoasă, plină de farmecul și bogăția unei naturi darnice.

CĂRȚI PENTRU COPII ȘI TINERET

NAGY, ISTVAN: *Ospățul lui Rez Mihaly*. București. Editura Tineretului, 1955, 328 p., lei 6,35.

Romanul scriitorului român de limba maghiară Nagy Istvan, povestește viața unor copii dintr-un cartier al unui oraș din nordul Transilvaniei în anii celui de-al doilea războiu mondial, în preajma eliberării patriei noastre de sub cotopirea fascistă. În jocurile eroilor acestor cărți, cum sînt Mihaly, Kadar Laci, Sarika, Mathe Teri și alții, se simte parcă amărăciunea și necazurile părinților lor, exploatați fără milă în fabricile din cartier.

Cu mult humor descrie autorul necazurile prin care trec Kadar Laci și

Mihaly. Primul a stricat ceasul deșteptător al mamei sale și al doilea a prăpădit purcelul pe care tatăl său i l-a dat în grijă. De la aceste evenimente însemnate în viața acestor doi băieți, se desprinde firul unor întîmplări pline de peripeții, la care iau parte toți copiii din cartier, dornici să-și ajute prietenii să se descurce din aceste greutăți. Mai prețioase pentru rezolvarea problemelor complicate ce se pun celor două căpetenii de copii — Laci și Mihaly — sînt sfaturile muncitorului comunist Rez Mihaly. Comportarea lui față de copii este un adevărat model de educație pentru creșterea unui tineret demn și conștient, cu o atitudine critică în viață.

Isprăvile băieților și fetelor din *Ospățul lui Rez Mihaly*, care iau uneori proporțiile unor adevărate aventuri, se vor citi cu plăcere de copii și tineret, dar ele vor interesa în aceeași măsură și cititorii maturi, pentru valoarea lor documentară asupra unei perioade istorice foarte sugestiv zugrăvită în paginile acestei cărți.

SCOTT, WALTER: *Ivanhoe*. București. Editura Tineretului, 1955, 489 p., lei 17,85 (Colecția „Cutezătorii”).

În cele 25 romane istorice ale sale, printre care se numără *Rob Roy*, *Logodnica din Lamermoor*, *Frumoasa din Perth*, *Woodstock*, *Talismanul*, *Logodnicii*, marele scriitor englez a dat un larg și cuprinzător tablou al istoriei Angliei de-a lungul a mai multor secole. Una dintre aceste opere este și romanul *Ivanhoe*, operă în care fantazia creatoare a scriitorului împletește întîmplări și destine omenești cu evenimentele anilor de la sfîrșitul secolului al doisprezecelea. Anglia acelor vremi era frămîntată de adînci lupte interne. Între nobilii normanzi, năvălitori și ocupanți, și cei saxoni, băștinași și învinși, rivalitatea era încă destul de ascuțită. Regele Richard Inimă de Leu plecase cu cruciatii pentru liberarea „pămîntului sînt”, far fratele său Ioan fără Țară voia să-i ia locul. Întoarcerea lui Richard și a unora din cavalerii săi în Anglia, alungarea lui Ioan, împăcarea între normanzi și saxoni, lupta între seniori și monarh pentru putere ca și mișcarea maselor populare asupra, sînt evenimentele mari care prilejuiesc eroilor acțiuni îndrăznețe sau chiar eroice, obligînd pe unii să se dea pe față ca mișei, iar pe alții să se arate cu tot ce au frumos în sufletul lor.

**Abonamentele se fac la toate oficiile
poștale, prin factorii poștali și difuzorii
voluntari din întreprinderi și instituții.**